Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N.J. 07302 Телефони (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036 УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCIII. Ч. 10. ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го СІЧНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 16, 1986 No. 10. VOL. XCIII.

ЗВЕРНЕННЯ

УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІЯРХАЛЬНОГО СВІТОВОГО ОБ'ЄДНАННЯ

Українські Миряни!

В сорокову річницю формальної ліквідації Української Католицької Церкви на рідних землях, Українське Патріярхальне Світове Об'єднання (УПСО), проголошує місяць березень 1986 року — місяцем молитов за мучеників та ісповідників віри переслідуваної Церкви в Україні і початком акції в обороні Йосифа Терелі, борця за права Української Католицької Церкви.

В тій цілі закликаємо:

1. В березні 1986 року спільними молитвами на поминальних Богослуженнях вшанувати пам'ять героїв-мучеників, які своє життя віддали за вірність Христовій Церкві. Організуйте свою громаду та гостей-чужинців до масової участи в Богослуженнях за Українську Католицьку Церкву та в одноденному пості, згідно з зарядженнями нашої ієрархії та місцевих душпастирів.

2. На зовнішньому відтинку поставмо перед трибунал публічної опінії світу справу постійного переслідування нашої Церкви та нищення Божих храмів в Україні. Зверніться до визначніших одиниць вашої країни та місцевої громади з відповідними інформаціями-літературою, щоб таким чином впливати на формування публічної опінії та зворушити сумління громадян вільного світу.

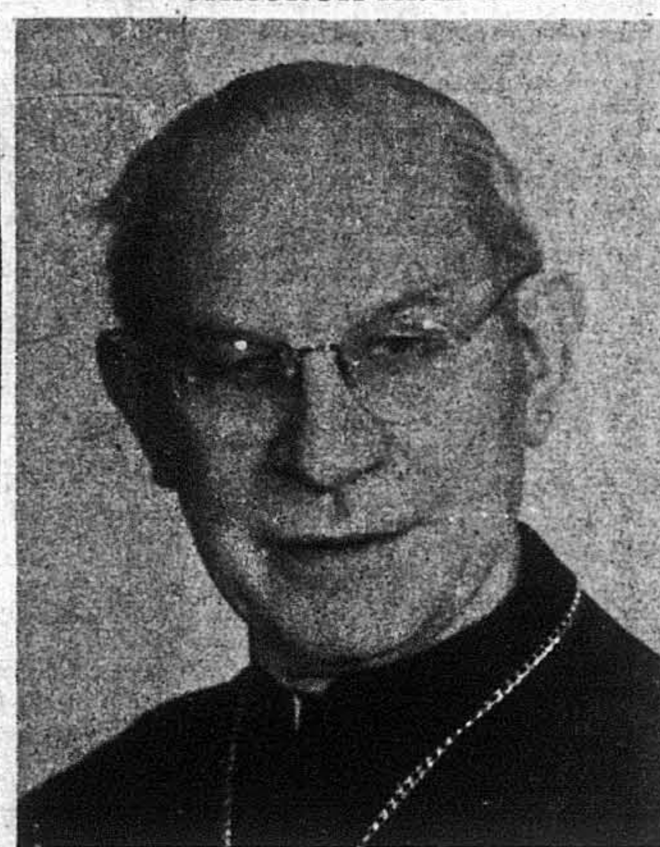
3. Станьмо в обороні безстрашного борця за права Української Католицької Церкви — Йосифа Терелі. В своїх контактах вказуйте на переслідування Й. Терелі, які поможуть вам яскраво представити облуду та диявольські методи безбожного комунізму

УПСО приготовляє відповідну літераутуру, що буде вислана до єпископів Вселенської Католицької Церкви, до проводів інших християнських віровизнань, до урядів держав і чільних людей у всіх прошарках суспільства, як також до представників народів в Об'єднаних Націях, Міжнародної Амнестії, до видатних осіб в академічному світі, до преси, радіо, телевізії тощо.

Закликаємо всіх людей доброї волі включитися в цю акцію!

З християнським привітом!
Президія УПСО

В ЕДМОНТОНІ ПОМЕР ЄПИСКОП НІЛЬ САВАРИН

Св. п. Н. Саварин

Едмонтон, Канада. — В середу, 8-го січня 1986 року, тут помер на 81-му році життя після довшої тяжкої недуги Єпархіяльний Єпископ з осідком в Едмонтоні св. п. Ніль Саварин, народжений 19-го травня 1905 року в Старому Самборі в Україні.

Владика Саварин вчився у манастирських школах Галичини, був висвячений на священика в 1931 році, василіянин, перебував у манастирях в Крехові, Лаврові, Добромилі та інших. В 1932 році прибув до Канади, де був якийсь час ігуменом манастиря у Мондері і обслуговував багато парафій. В 1943 році був призначений Єпископом-помічником апостольського екзарха Канади В. Ладики у Вінніпегу, а в 1948 році переб - рав екзархат західньої Канади з осідком в Едмонтоні, в 1956 році був найменований Єпархіяльним Єпископом, розбудував Едмонтонську єпархію, яка нині обслуговує 40 парохій, біля 100 місійних станиць, розпоряджає великою бібліотекою і музеєм, які є гордістю цілої провінції.

Св. п. Владика Н. Саварин користувався великим авторитетом серед українських поселенців, мав великий досвід у душпастирській і науковій праці, і до його голосу дуже часто прислухалися інші Владики Помісної Української Католицької Церкви.

Два роки тому відійшов на пенсію з огляду на затяжну хворобу, але залишився титулярним єпархіяльним єпископом „plena sede", хоч щоденні обов'язки виконував вже Владика Дмитро Ґрещук.

Похорон Владики Н. Саварина відбувся в середу, 15-го січня на місцевому цвинтарі при великій кількості священства, монашества і вірних.

Р. РЕҐЕН НЕЗАДОВОЛЕНИЙ СТАНОВИЩЕМ СОЮЗНИКІВ

Вашінгтон. — Президент ЗСА Роналд Реґен дав інтерв'ю для репортерів п'яти газет европейських країн: англійської „Таймс", французької „Ле Монд", італійської „Стампе", австрійської „Ді Прессе" та західньонімецької „Франкфуртер Альґемайне Цайтунґ".

Президент висловив незадоволення становищем своїх европейських союзників, включаючи і прем'єрміністра Англії Марґарет Тачер, які вважають, що американські санкції проти Лівії не принесуть бажаних результатів.

Інтерв'ю Р. Реґена і поїздка по країнах Европи заступника державного секретаря Джана Вайтгеда є частиною кампанії за ізоляцію Лівії, яка брала участь в недавніх терористичних актах. Щодо цього, як сказав президент Р. Реґен, є незаперечні докази.

Реакція европейських союзників ЗСА була неґативною, хоч Італія запевнила, що не буде більше продавати Лівії зброю і не дозволить своїм громадянам замінити американських спеціялістів, які виїжджають з Лівії. Однак Р. Реґен сказав, що його зовсім не здивувало байдуже ставлення союзників до його пропозиції. „Я добре розумію, з якими проблемами їм доводиться мати справу. Багато з них уклали довготермінові торговельні умови, — сказав Р. Реґен. — Але я хочу додати, що крім всього цього вони мають також і моральний обов'язок щодо держави, яка займається тероризмом практично проти всього світу".

Реґен додав також, що відносини З'єднаних Стейтів Америки з европейськими країнами досить міцні і суперечки щодо Лівії їх ні трохи не погіршать.

На запитання, що він думає про пропозицію сенатора демократа Говарда Меценбавма знищити Лівійського диктатора Муаммара Каддафі, Р. Реґен відповів: „Ця пропозиція заскочила мене. Ми не можемо діяти їх методами. Терор у відповідь на терор — це не є розв'язкою проблеми".

Президент сказав, що пропонуючи санкції проти Лівії він добре усвідомлював, що З'єднані Стейти можуть опинитися перед лицем опозиції арабського світу, але він може вжити й інших заходів проти Лівії. „Ми відчували, що у нас дещо зв'язані руки, бо в Лівії на становищі потенційних закладників перебувало багато американських громадян, — сказав Президент. — Тому ми вважаємо, що повинні розв'язати собі руки для будь-яких дій, які можуть бути необхідними в майбутньому".

Б. Кармаль відкинув пропозицію ЗСА

Токіо. — Японська газета „Асаґі Сімбун" надрукувала інтерв'ю з лідером Афганістану Бабраком Кармалем, в якому він відкинув пропозицію З'єднаних Стейтів Америки виступити гарантом у вирішенні афганської проблеми і обвинуватив Вашінгтон, який, за його словами, ігнорує політичні і соціяльні можливості Афганістану.

Кармаль сказав, що він ніколи не сяде за стіл переговорів з партизанами, які борються з урядовими та советськими військами. За його словами, Афганістан і Пакістан досягнули прогресу в переговорах про мирне врегулювання в Афганістані. „Угода майже готова", — сказав він і додав, що вона передбачає невмішування зовнішніх сил у внутрішні справи Афганістану, добровільне повернення додому афганських втікачів, яких у Пакістані понад мільйон, і міжнародні гарантії нинішньому урядові Афганістану.

Японська газета вказує, що Б. Кармаль відмовився відповісти на запитання, чи будуть виведені з Афганістану советські окупаційні війська.

Як відомо, президент Роналд Реґен на женевській зустрічі на вершинах підняв питання про становище в Афганістані. Пізніше Уряд З'єднаних Стейтів запропонував виступити гарантом у вирішенні афганської проблеми, вказавши на необхідність повного виведення окупаційних військ з країни і надання права афганському народові самому вирішити, який уряд повинен бути в Афганістані.

ВОЄННА ФЛЬОТА ЗСА ДАЛІ ПЕРЕБУВАЄ В СТАНІ БОЙОВОЇ ГОТОВОСТИ

Вашінгтон. — Секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер заявив, що воєнна фльота З'єднаних Стейтів Америки і деякі допоміжні одиниці та летунство далі перебувають у стані бойової готовости з огляду на напругу, яка триває між ЗСА і Лівією, лідер якої полковник Муаммар Каддафі закликає лівійців й інші арабські країни застосувати економічну війну проти Америки і таким способом відповісти на економічні санкції накладені ЗСА і деякими їхніми альянтами проти Лівії.

Крім того він далі веде неперебірчиву антиамериканську пропаганду і займається провокаціями. У вівторок, 14-го січня, два лівійські літаки советського виробу МІҐ-25 перехопили над Середземним морем американський військовий розвідчий літак і може було б дійшло до конфронтації, якщо б на овиді не показались три інші американські літаки, яких капітан літаконосця „Корал Сі" вислав на допомогу, довідавшись про наближення лівійських джетів. Побачивши ще інші літаки поблизу, лівійські летуни віддалилися і зникли коротко після цього.

Головне командування американської морської фльоти переконане, що лівійські летуни діставали точні інструкції із советських кораблів, число яких в Середземному морі збільшилося до 28. Також транспорти зброї із Советського Союзу до Лівії приходять систематично морським і повітряним шляхом.

Секретар Департаменту оборони намагався заспокоїти кореспондентів під час інтерв'ю і не давав великого значення наближенню лівійських літаків до американського, але він відмітив, що досі лівійські джети не віддалялись на 140 миль від своєї власної території і цей випадок треба точно перевірити чи він не стався з дозволу лівійських протекторів, тобто морського командування советської фльоти. Пентагон також підтвердив, що літаконосець „Саратоґа" і група інших воєнних кораблів ЗСА скоро долучиться до вже перебуваючої на Середземному морі фльоти, але це не означає, що ЗСА приготовляються до відплатних акцій проти Лівії в найближчому майбутньому, якщо Каддафі не спровокує такої атаки. У Вашінгтоні радше занепокоєні рухами советських кораблів і збільшенням їхнього числа, а також посиленою пропагандивною кампанією Москви проти ЗСА у пов'язанні з Лівією.

Політичні спостерігачі звертають увагу, що поза кулісами ведуться інтенсивні розмови, щоб зліквідувати існуючий конфлікт, але ніхто не сумнівається, що хтось мусить заплатити за останні терористичні акти в Римі і Відні, бо інакше демократичні країни не зможуть дати собі ради із зростаючою хвилею міжнародного тероризму підтримуваного ,як показують останні події, комуно-московськими імперіялістами.

Ансамбль „Нова" виступить в УІА

Ню Йорк. — Камерний ансамбль „Нова" дасть свій другий концерт в сезоні 1985-86 року, який відбудеться в п'ятницю, 24-го січня ц.р., тут в Українському Інституті Америки, при 2 Іст 79-та вул., на розі 5-ої авеню. В програму включені твори українського композитора Віктора Коссенка, як також і Моцарта, і Шуберта.

Камерний ансамбль „Нова" складається із скрипалів Пітера Вінограда і Тімоті Їнґ, віоліста Майкла Стюарта, віончеліста Пітера Вирика, флейтиста Джеймса Шлефера і піяністки Лариси Крупи.

Це уже третій сезон ансамбль виступає в УІА.

Даток на концерт є в сумі 8 дол. від дорослих, 5 дол. від студентів і емеритів. За дальшими інформаціями про ансамбль чи концерт слід звертатися до Лариси Крупи на число телефону: (212) 260-3891 або до УІА — (212) 288-8660.

БОГОЯВЛЕННЯ В ГАНТЕРІ

Гантер, Н. Й. — В навечер'я Богоявлення Господнього тут в церкві св. Івана Хрестителя в суботу, 18-го січня ц.р., на Щедрий Вечір, о год. 5-ій вечора буде відправлена Вечірня. Після Вечірні відбудеться спільна Свята Вечеря в готелі Лексінгтон у родини Шумилів, на яку запрошує усіх жителів, власників посілостей в Гантері й околиці та любителів Гантеру о. парох Олександер Богун-Кенез. Свою участь в Свят-Вечері слід зголошувати до 17-го січня ц.р. листом або телефонічно по годині 5-ій вечора на числа: (518) 263-3862 або (518) 263-4507. В день Богоявлення Служба Божа буде відправлена о год. 1-ій по полудні, а відтак буде Водосвяття.

У Ню Йорку відбулася традиційна Просфора

Ню Йорк. — Заходами 83-го Відділу Союзу Українок в Ню Йорку приготовано різдвяну сценку „Свято в лісі" пера Катрі Червоняк. Таким чином Просфора, яка відбулася в неділю, 12-го січня ц.р., о 2-ій год. по полудні в авдиторії школи при церкві св. Юра була насправді присвячена в цьому році вихованцям цієї школи.

Відкрив Просфору, перевів молитву і проводив парох церкви св. Юра, о. ігумен Патрикій Пащак, ЧСВВ, генеральний вікарій Стемфордської Епархії. Подякував приявним за їх численну участь, представив видатніших приявних громадян і підкреслив вартість релігійно-церковної традиції, а в даному випадку — потреби защеплення шкільним дітям і молоді сантименту до різдвяних звичаїв.

Дієвими особами виведеної на мистецько-оформленій естраді дитячої п'єси були: Зима, Хмаринка, Сніжинки, Вітер, Котик, Мишка, Лиличка, Вивірка, Пташка, Зайчики, Ведмідь, Шишечки, а також Юрко й Оксана. Виконавцями були Руслана Разцішевська, Ліда Гной, Тіна Беренд, Павля Бок, Тереса Бельфоре, Уляна Беренда, Івась Макар, Тіна Ярема, Ліса Кобилецька, Стефан Забняк, Соня Рамірез, Люда Разцішевська, Богдан Прий< мак, Дзвінка Добрянська, Михась Разцішевський, Да-

(Закінчення на стор 6)

ДОПОВІДЬ НТШ

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Ню Йорку запрошує українське громадянство на доповідь ред. Івана Гватя з Мюнхену на тему „Боротьба Загорська і Кремля за нашу духову спадщину". Доповідь відбудеться у п'ятницю, 17-го січня ц.р., о годині 7-ій вечора тут в домі НТШ при 63 Четверта авеню, між 9-ою і 10-ою вул.

В АВСТРАЛІЇ З УСПІХОМ ПЕРЕВЕДЕНО АКЦІЮ НА ДОПОМОГУ ЕУ

Сарсель, Франція (НТШ) — В продовженні акції збирання постійного фонду для завершення Енциклопедії Українознавства (ЕУ), що її розпочато 28 вересня 1985 р. в Ню Йорку та Америці, а потім перенесено до Канади, кінцем листопада м.р. представники НТШ в Европі на новозаснованої Фундації Енциклопедії України відвідини українську громаду в Австралії в листопаді-грудні. Початково у цій акції мав брати участь і проф. Володимир Кубійович, під знаком 85-ліття якого мала проходити ця чергова акція допомоги українській науці. Однак він поважно захворів в серпні, а стан його здоров'я погіршав у лікарні, так що він не міг взяти участи у поїздці за океан, хоч до неї він дуже готувався. Якраз в розгарі зустрічей і збірки фондів прийшла вістка, що проф. В. Кубійович помер в Парижі 2-го листопада.

У зв'язку з цим дальша акція велася вже під знаком відходу у вічність творця Енциклопедії Українознавства, В. Кубійовича. До Австралії, разом з головним організатором акції, д-р Атанасом Фіґолем, приїхав представник редакції ЕУ, проф. Василь Маркусь. Обидва речники НТШ, Фундації Приятелів Енциклопедії та головної редакції, разом з місцевими організаторами зустрічей, вшанували пам'ять вже спочилого проф. В. Кубійовича.

Перша зустріч відбулася 28-го листопада у столиці Австралії, Канберрі, між д-ром А. Фіґолем та заінтересованими громадянами. Організатором її був д-р Роман Микитович, голова НТШ в Австралії. Невелика громада спромоглася на скромну суму 2,000 австралійських долярів. Окремо в Канберрі о. Степан Сенів гостив проф. В. Маркуся, який приїхав сюди на відвідини 3-4-го грудня.

Більшого маштабу зустріч проведено в Сіднеї 30-го листопада, яку організував окремий комітет на чолі з мґром Юрієм Менціцьким, який проводив цим зібранням. На зустрічі було близько 100 осіб, до яких промовляли два заокеанські гості. Відбулася також коротка дискусія на актуальні теми, що продовжувалася за перекуском. Сіднейська громада зібрала 20,000 дол. і організатори обіцяли її дещо підвищити. Допоміжним в організації був зокрема інж. Микола Строкон, а в ознайомленні гостей з містом проф. Ігор Гордіїв. Вшанували цю зустріч Владика Іван Прашко та о. митрат Іван Шевців, який гостив приїжджих представників на приходстві на протязі кількох днів.

У неділю, 1-го грудня, відбулася подібна зустріч у невеликій громаді Бризбейну, стейту Квінсленд. Зустріч влаштувала організована громадськість на чолі з головою Української Громади в Квінсленді, Іваном Бринзою, а головним промотором акції був випробований приятель ЕУ інж. Роман Павлишин, у гостинному домі якого гості провели два дні. Тут громада зібрала поважну суму — 15,000 дол.

Головною була зустріч в Мельборні, столиці Вікторії, в суботу, 7-го грудня, де вечір-зустріч з представниками ЕУ дуже старанно підготував окремий комітет, очолений інж. Юрієм Семковим. Присутніх на зустрічі було коло 130 осіб; ця зустріч мала характер вечері. Тут про проф. Кубійовича оригінально розповів доцент Марко Павлишин. Від громади виступали також, серед інших, голова Союзу Українських Організацій Австралії, Михайло Моравський, та голова Української Громади Вікторії Степан Лисенко. Присутні мали нагоду поставити доповідачам ряд запитань, після чого розвинулася жива дискусія. Тоді оголошено вже складені пожертви

(Закінчення на стор. 6)

В АМЕРИЦІ

ВИСТУПАЮЧИ НА ТЕЛЕВІЗІЙНІЙ програмі „Обличчям до нації", державний секретар Джордж Шулц сказав, що економічні санкції проти терористів і тих, хто їх підтримують, є явно недостатніми. Дж. Шулца вважають тепер найактивнішим прихильником рішучих протидій. Однак він ухиляється від відповіді на запитання, які саме дії він рекомендує Президентові. Р. Реґен заявив, що тепер він вважає доцільним економічний тиск на Лівію, але наказ американським громадянам виїхати з Лівії розв'яже Урядові руки для більш активних дій. Державний секретар відмовився відповісти на запитання, чи Президент дасть наказ нанести удар на Лівію, якщо терористичні акти повторяться.

РЕЧНИК ДЕРЖАВНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ повідомив, що З'єднані Стейти Америки і Греція підписали угоду про заходи охорони військової технології від чужинецького шпигунства. Це в свою чергу відкриває дорогу до підписання угоди про продаж Греції 40 модерних американських літаків-винищувачів типу Ф-16. Ця угода була відкладена на рік, бо ЗСА побоювалися, що грецькі військові об'єкти погано охороняються і до них можуть мати доступ советські шпигуни. Для продажу винищувачів Греції не треба спеціяльного дозволу Конгресу. Адміністрація лише повідомить Сенат і Палату Репрезентантів про укладення угоди.

ПРЕДСТАВНИК АМБАСАДИ ЗСА в Голляндії Сем Ванддер повідомив, що йому стало відомо про підготову нападу на амбасаду. Амбасада ЗСА в Газі і консулят в Амстердамі нагадують військові фортеці: їх будинки оточені барикадами і охороняються голляндськими силами безпеки та американськими морськими піхотинцями.

ЩОРІЧНІ РАПОРТИ президента Конгесові про Стан Юнії охоплювали звичайно велике коло питань як зовнішньополітичних, так і внутрішніх. Дорадники і асистенти Президента прийшли до висновку, що якщо його виступ триває 40-45 хвилин і заторкує багато тем, то велика кількість глядачів перестає вглиблюватись в зміст. Тому запланований на 28-го січня рапорт Роналда Реґена про Стан Юнії буде вдвічі коротшим, ніж традиційні щорічні рапорти, і в ньому буде лише одна тема, яку Президент вважає найважливішою в цьому році, — федеральний бюджет. Конґрес приступить до обговорення бюджету на 1987 фінансовий рік на початку лютого.

У СВІТІ

АҐЕНТСТВО АССОШІЄЙТЕД Пресс інформує, що деякі кореспонденти мали змогу перевести інтерв'ю з радикальним терористом палестинцем Абу Нідалем, особа якого тісно пов'язана з останніми терористичними актами на летовищах в Римі і Відні, кажуть, що він перейшов пластичну операцію, цілковито змінив обличчя і недавно навіть відвідував З'єднані Стейти Америки, користуючись іншим прізвищем і, очевидно, підфальшованим пашпортом. Кореспонденти твердять, що Абу Нідаль, правдиве прізвище якого є Сабрі аль-Банна, взяв на себе повну відповідальність за напад на летовищах в Европі, де, як відомо, згинуло 19 осіб, а понад 100 були поранені. Більше того, Нідаль погрожував поширити свою терористичну діяльність на ЗСА й інші демократичні країни. Тоді коли президент Роналд Реґен називав Нідаля „кровожадним терористом", він, кажуть журналісти, перебував в ЗСА.

ПАРАҐВАЙ, ДОСІ МАБУТЬ найспокійніша латиноамериканська країна, де на протязі 32-ох років рядить президента Альфредо Страсснер, якого советська пропаганда ввесь час називає „кровожадним диктатором", знайшовся тепер в небезпеці від скрайньо-лівих елементів підтримуваних морально і матеріяльно кубинським диктатором Фіделем Кастром. Тут і там в країні трапляються вбивства політичних лідерів, ведеться кампанія застрашування, висувається прогнози про скорі „зміни" на найвищому рівні. У зв'язку з цією кампанією навіть деякі близькі співробітники і прихильники президента Страсснера, почали захитуватись у своїй вірі, кажучи, що теперішню політичну систему треба „здемократизувати", тобто зробити її податливою для просякання комунізму.

ПРЕДСТАВНИКИ З'ЄДНАНИХ Стейтів Америки і Советського Союзу розпочали в понеділок, 13-го січня ц.р., чергову рунду розмов на тему заборони хемічної зброї, продовжуючи тим самим розпочаті в Женеві розмови на цю тему між президентом Роналдром Реґеном і советським лідером Михайлом Горбачовим, які погодилися на відновлення розмов. Переговори у цій справі тривають з перервами вже більше як 10 років, а вміжчасі СССР широко вживав хемічну зброю проти антикомуністичних повстанців в Афганістані і Анголі, як кажуть речники американської розвідки.

В'ЄТНАМСЬКІ КОМУНІСТИЧНІ урядові речники пообіцяли перевірити поголоски, що деякі американські вояки, які попали в полон до комуністів під час в'єтнамської війни, все ще перебувають у полоні, або за велику винагороду працюють для в'єтнамців у відділі антиамериканської і антизахідньої пропаганди. Таких випадків розвідка мала б призбирати аж 95. Значить не усі пропавші без вісти вояки, за якими шукають тепер американські чинники, мусять бути мертвими, — кажуть політичні спостерігачі.

ЄПИСКОП АНҐЛІКАНСЬКОЇ Церкви в Йоганнесбургу Десмонд Туту, виступаючи на форумі Об'єднаних Націй, постійно критикує політику Адміністрації президента Роналда Реґена у відношенні до режиму в Південно-Африканській Республіці, тобто уряду білої меншости, який продовжує вести політику апартеїду, тобто расової дискримінації. У випадку Лівії і навіть Польщі Р. Реґен постарався про скорі економічні санкції, а чорним африканцям в ПАР каже, що такі санкції пошкодять в першу чергу чорному населенню, — заявив Туту присутнім. „Якщо ми просимо, щоб демокртичні уряди наклали економічні санкції проти ПАР, ми знаємо, які це матиме наслідки для зміни расової політики уряду", — відмітив єпископ Д.Туту, який висловив надію, що Конгрес ЗСА займеться цією справою докладніше в 1986 році.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
Svoboda • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Приклад невідповідальности

Президент Реґен, проголосивши санкції проти Лівії, як активного протектора тероризму, припинив летунську комунікацію з цією країною і закликав кругло півтори тисячі американських громадян, які живуть у Лівії, маючи там високоплатні становища у нафтовому промислі, щоб до 1-го лютого вернулися до ЗСА. Але знайшовся мудрагель, який заявив, що він їде всупереч закликові Президента до Лівії і там матиме конференцію у Муаммара Каддафі та переконуватиме його, щоб він зірвав зв'язки з терористичною фракцією Палестинської Визвольної Організації. А вернувшись до Америки — сказав він — заскаржить до суду згаданий розпорядок президента Реґена, як ніби протиконституційний, бо обмежує свободу рухів американських громадян.

Очевидно, поведінку цього чолов'яги можна би назвати гостріше, як у заголовку цих міркувань. Але з людиною, яка публічно процесується з Президентом і яка вважає, що може змінити політику двох держав, треба бути обережним.

Вчинок цієї людини обурливий. Передусім, критикуючи прилюдно президента Реґена і називаючи його поведінку „протиконституційною", він дає арґумент проти рідного Президента і проти рідної країни в руки ворога. Далі: приватна людина не має права втручатися публічно й активно в закордонну політику свого Уряду. Зробив таке вже чорний провідник Джессі Джексон, який „вславився" своєю кандидатурою на президента ЗСА. Він уже заповів, що знову кандидуватиме. Їздив з „миротворними" місіями на Близький Схід, хоч ніхто його не просив і для того не уповажнював. Все це задля особистої реклями і спекуляції на розголос серед своїх расових побратимів, які щедро жертвують на його виборчий фонд і такі „місії". Відомо, що добрий приклад не знаходить так швидко наслідувачів, як приклад поганий. Теперішній вискок одного громадянина — це наслідування Джессі Джексона, тільки у ще гіршому виданні, бо з публічним критикуванням Президента своєї батьківщини. Коли телевізійний директор запитував цього громадянина що властиво спонукало його до такої подорожі до Лівії, коли президент Реґен закликає не їхати туди, і тому він противиться виразному закликові Президента, видно було що цей представник телевізійної станції, професійний журналіст, обурений поведінкою запрошеного на інтерв'ю гостя. Він розмовляв з ним дуже коротко, дуже сухо і дуже холодно подякував, що той прибув до станції.

Усі здорово думаючі люди мусять бути обурені поведінкою людини, яка зважується у такий критичний для батьківщини час, в епосі голосних погроз терористів, виступати в обороні таврованого цілим культурним світом лівійського протектора терору і критикувати рідного Президента. Ясно, що ця людина себе скомпромітувала в очах усіх розсудливих людей і жаль, що він цього несвідомий. Каже українська народна приповідка „Горбатого і могила не випростує".

Степан Женецький

В ШОСТУ РІЧНИЦЮ НАЇЗДУ СССР НА АФҐАНІСТАН

II

Повстанці наново повертаються на ті місця, збирають людей і припаси, щоб заповнити те, що втратили. Кілька місяців пізніше, або в наступному році, коло повторюється із постійною зміною позицій.

Хвилі втікачів

У такій боротьбі втрати для повстанців — велетенські. Немає села, яке не зазнало б знищення в наслідок безконечних бойових акцій. Школи, шпиталі, фабрики, та багато інших споруд, побудованих за 20 років модернізації, яка почалася в 1950 роках, дощенту зруйновані. Знищення продовжується. У наслідок постійних воєнний дій, країна ця пустіє, населення тікає з сіл і міст — молоді йдуть у повстанці, а нездібні до боротьби тікають до сусідніх країн. Пересічно 2 до 3,000 місячно переходять до Пакістану.

Та не зважаючи на те, як про це свідчать західні журналісти, що перебували майже півроку з повстанцями в глибоких закутиках країни, стверджують, що афґаністанці не втратили охоти до життя та завзяття до дальшої боротьби за своє звільнення. Селяни управляють свої поля, вівчарі випасають стада овець і кіз, направляють свої доми.

У містечку Ханабад, в провінції Кундуз, що межує з Совєтським Союзом, всі доми є пусті, незамешкані. Повстанський провідник, якого спитали журналісти, де поділися люди, відповів: „Багатшим пощастило продістатися до Америки, або Европи, інші втекли до Пакістану. А решта залишилися в ось тих селах". І він вказав на зелені поля, засіяні рижом, що вже майже був готовий до збору, які простягалися від Ханабаду аж до підніжжя гір, де кінчалися наводнювані поля.

Афґаністан живе, працює і бореться

Не зважаючи на знищення, — пишуть західні журналісти, — Афґаністан живе, працює і бореться. Залишаються тільки питання, як довго видержить афґаністанський народ такий стан. Американські і пакістанські урядові кола твердять, що совєтські війська мають більше можливостей видержати, а продовження боротьби означає смерть для афґаністанської повстанської боротьби.

Але під сучасну пору, серед повстанців панує висока мораль і дух боротьби. Повстанці постійно поповнюють ряди. Один з журналістів пише, що, побуваючи в провінції Баліх, що межує зі Совєтським Союзом, він був свідком, як повстанський провідник організував там повстанську групу. Він передав заклики до окружних сіл, щоб голосилися добровільці. За кілька тижнів зійшлося багато повстанців. Вони пробивалися по два-три дні з великою небезпекою, щоб добратися до призначеного місця. Деякі з них приносили листи від своїх місцевих провідників, інші мали листи від своїх батьків, які просили: „Прийміть мого сина в повстанці, я маю багато дітей, то хай він бореться з москалями".

„Якщо б ми мали кращу зброю".

„Не зважаючи на недостачу зброї і погану її якість, то все ж ми досягли того за останні шість років боротьби, що маємо сьогодні, а що ми були б досягли, якби ми були мали кращу зброю"? — говорив Ахмед Ґайлані, провідник із партії традиціоналістів.

Провідник партії фундаменталістів, Рагбані, заявив: „Це треба вважати за факт, що війна буде продовжуватися. Але коли б ми мали кращу зброю і могли б атакувати більші ворожі бази, ми могли б зробити війну дуже коштовною для ворога".

Американські дипломати і військовики є тієї думки, що треба все чинити, щоб совєтським окупантом було важче перебувати в Афґаністані, аніж залишити його. Вони твердять, що тепер є якраз пора, щоб збільшити військову і гуманітарну допомогу, коли бойових дух повстанців і населення є високий.

Як останньо виявляється, в Адміністрації Реґена і Конґресі є намагання, щоб збільшити допомогу повстанцям. Багато американ-

(Закінчення на стор. 6)

З ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Радаґус Лев Яцкевич

На шляху поступу й знання

Згідно зі статистикою Об'єднаних Націй, під теперішню пору їздить по вулицях і дорогах світу 300 мільйонів автомобілів. Вони зуживають на рік 540 мільйонів тонн бензини та 570 мільйонів тонн земного олію (головно для погону дізелевих вантажних самоходів та автобусів). Кожного року гине 250,000 людей, у висліді автомобілевих випадків приблизно п'ять разів стільки, скільки згинуло американських жовнірів у неславній В'єтнамській війні.

Згідно зі статистикою Каліфорнійського університету, кожна людина на протязі свого життя проходить своїми ногами 65,000 миль, це дорівнюється 25 подорожам крізь ЗСА, або трьом подорожам навколо світу. Звичайно, це не обходиться без допомоги „подіятриста", з яких кожний допомагає 30 мільйонам пацієнтів задержати їх ноги (стопи) в „добрій формі". Виявляється при тому, що хоч 99 відсотків американців народжується з перфектними ногами, 40 відсотків з них, ще у шкільному віці, починає мати різні проблеми зі своїми ногами.

Нога бо, не тільки велике інженерне чудо, але й дуже вражлива частина людського організму. Кожна стопа складається з 26 кісток, 112 зв'язок (ligaments), 20 м'язів та складної мережі кровних судин і нервів.

Надія для жертв паралічу

Пошкодження цієї складної системи ніг доводить звичайно людину до перманентного каліцтва. Але медичні знавці передбачають, що вже в недалекій майбутності багато з тих калік матиме змогу провадити нормальне життя, завдяки просто приголомшливому поступові медичних наук. Згідно з новинкою в „Нешенел Інкваєр", Люїс Мек'ю, речник Американської асоціяції пошкодження спинного стрижня (Spiral Cord) на основі інформацій, одержаних від найкращих дослідників цієї ділянки передбачає, що через 10 років півмільйона людей, з пошкодженим хребетним стрижнем, що сьогодні проводять життя на візку, стануть на своїх власних ногах. Надію на те дають три важливі медичні проломи:

1. Нещодавно в Медичній школі департаменту оборони, невролог Ален Фейден провів з успіхом тести на звірятах з речовиною TRH (the tropin-releasing hormone), яка запобігає паралічові, коли впровадити її до живого організму, зараз по випадку.

2. Д-р Бернард Брукер з Маямської Медичної Школи отримав несподівано позитивні висліди з переведених дослідів, вживаючи техніки зворотного зв'язку (biofeedback technique), з метою навчити мозок шукати нові „нервові мережі" в спинному стрижні.

В одному випадку людина, що була на протязі 10 років калікою, відзискала повністю володіння рукою та 75-80 відсотків в контролі другої руки, протягом неповних 12 днів.

3. Ще більш драматичні осяги одержано в Медичному осередку адміністрації ветеранів у Вашінґтоні при перещеплюванні нервових тканин із спинного стрижня одного звіряти на друге, та допровадження їх до росту. На думку спеціялістів, цей позитивний осяг становить початок в напрямі перещеплення спинного стрижня та відновлення дії пошкодженого органу тіла.

Голос — ключем майбутнього

На думку А. Райтбека, наукового дослідника Електричної фірми Вестинґауз в Піттсбурґу, в найближчому майбутньому людський голос правитиме за ключ, який буде відкривати двері домів, гаражів, крамниць тощо.

Кажуть люди, що „перед злодієм — немає замка". Звичайно, ми маємо на думці механічний замок, який відкривається звичайним, чи вертгаймівським ключем. Але, навряд, чи злодій відчинить голосовий замок, над винаходом якого працює вже кілька років д-р Райтбек. В такому замку за ключ правитиме голос власника дому, його дружини та евентуально їх дітей. І тільки на звук їхніх голосів замок відчинить двері. Бо характер голосу кожної людини, так, як відтиск пальців є унікальний та притаманний одній людині. Коли тепер зарекордувати той голос і запрограмувати ним мінікомпютор в нутрі замка, то він з-поміж усіх голосів, які почує крізь голосник, зареаґує тільки на характер голосу власника чи власників дому й відчинить їм двері.

Володимир І. Баранецький

В. КУБІЙОВИЧ — ТВОРЕЦЬ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Енциклопедія Українознавства постала за ініціятивою і під фактичною головною редакцією сл. п. проф. Володимира Кубійовича, що — поруч із проф. Михайлом Грушевським — виявився титаном української науки і який із-за свого подивуґідного організаційного хисту зумів ввести в одно русло сотні передових наукових талантів із усіх земель України. Тим він завершив довгі намагання наших вчених створити рідний і всеохопний довідник про Україну та український народ. А намагання ці сягають до початків цього сторіччя і майже точно покриваються щодо часу із життям людини, що її пам'ять ми сьогодні вшановуємо. Бо перші інформації про Україну та українців в енциклопедичному форматі появились на переломі двох останніх століть, саме тоді, коли народився Володимир Кубійович. Звичайно, такі інформації появлялись у чужинецьких енциклопедіях, зокрема польських, російських та австрійських. Тут варто б хоч згадати польську енциклопедію Е. Оргельбрандта, російський „Зницикпопедический Словарь" Брокгавза і Ефрона та такий же „Словарь" Ґраната. В них співпрацювали такі визначні українські вчені як Іван Франко, Б. Грінченко, М. Василенко, А. Кримський та інші.

Та першим важливим довідником українознавства, який, без сумніву, став у деякій мірі допоміжним у енциклопедичній праці сл. п. Професора, був двотомовий збірник „Украинский народ в его прошлом и настоящем", що його заініціював і виготовив проф. Мих. Грушевський у 1914-1916-го роках у Петербурзі.

I.

Саме в тих часах В. Кубійович ріс і дозрівав, відвідуючи початкову школу та гімназію у своєму родинному місті Новому Санчі, а згодом вступивши до одної з найстарших в Европі високих шкіл, а саме Яґеллонського університету в Кракові, де студіював географію та історію.

Читаючи спомини проф. Кубійовича, стає ясно, що студії та зацікавлення в антропогеографії та демографії українських земель чудово підготовили його до праці над енциклопедією українознавства. Він із любов'ю і запалом розповідає про свої мандрівки в молодих роках по всіх закутках Карпат від заходу до сходу — з його рідної Лемківщини й Бойківщини до Закарпаття та Гуцульщини. Свої студії про пастуше життя у цих районах він згодом поширив на прогулянки по Холмщині, Волині та Поліссі. Його розповіді про ці подорожі сповнені теплим подихом молодечого романтизму та пригод. Він не захоплювався так проблемами фізичної географії, як антропогеографічними питаннями, де йшлося про спосіб життя, скупчення і національну та релігійну приналежність населення у відмінних географічних обставинах. Його дисертаційна праця „Антропогеографія Ґорґанів" також була з тою тематикою. Там він описував велику залежність життя людини від природи, яка в деяких рідко заселених і ізольованих околицях доводила до ще повнішої симбіози людини з природою. Дальша його наукова діяльність додавала, як лявіна, щораз то більше знання, досвіду і наполегливості в цьому напрямі. Як приклади можуть служити його картографічні праці такі, як „Атлас України і сумежних країв", „Географія українських і сумежних земель", „Розміщення населення в европейській частині Радянського Союзу", „Українські статистичні річники" (при співпраці інших дослідників), та багато інших. У цих працях, базованих на модерних наукових методах досліду, можна було передати, в несприятливих передвоєнних умованах, за допомогою мап, статистики та відповідних вияснень, правдиві відомості про стан українського населення, його народне господарство та культуру.

Тому, коли Кубійовича запросили в початках 30-их років, вже як доцента Яґеллонського університету, до співпраці в виготовленні першого довідника в українській мові, тритомової „Української Загальної Енциклопедії" (УЗЕ) під головною редакцією проф. Івана Раковського та редколеґією в складі Володимира Дорошенка, Михайла Рудницького та Василя Сімовича, він радо на це погодився і випрацював статтю, де вперше подано національний стан українських земель за окремими країнами, опертий на найновіших статистичних даних та з поданням детальних мап етнічного розміщення населення. УЗЕ появилась між 1930 і 1935 роками і була вона відносно невелика, бо налічувала тільки 34,000 гасел, що з них 8,000 присвячено українській тематиці.

Під час Другої світової війни довелось проф. Кубійовичеві також випробувати та розгорнути свої вроджені організаційні здібності, будучи головою Українського Центрального Комітету в Кракові, що був наче українським урядом, бо охоплював майже всі ділянки суспільного, культурного й економічного життя українців у Генеральній Губернії. Кубійович причинився також у великій мірі до створення Української Дивізії. Тоді, як і після закінчення війни, опинившись у Баварії разом із іншими нашими вченими, він мав змогу запізнатись ближче та згуртувати довкола себе наших чільних професорів, літераторів, економістів та інших професіоналів. Саме їхні таланти він зумів об'єднати в гурт співробітників для здійснення давньої мрії, а саме видання нової, обширної Енциклопедії Українознавства, що охоплювала б сливе всі ділянки наук. Д-р Кубійович плянував створити цей фундаментальний довідник для українців та осіб українського походження поселених поза межами рідних земель, дати джерело інформацій про Україну й український народ для чужинців через Англомовну Енциклопедію Українознавства (АЕУ) та подати нашим братам в Україні правдиві відомості про минуле й сучасне нашого народу, бо там ворог безцеремонно фальшує нашу історію і все те, що становить суть українства.

(Продовження буде)

СЕНАТОР РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ Джан Денфорт сказав, що Японія поводиться в світовій економіці як недосвідчений юнак і попередив, що З'єднані Стейти недовго будуть миритися з величезним дефіцитом у торгівлі з Японією. Дж. Денфорт, який очолює сенатську підкомісію у справах торгівлі, сказав також, що Японія купує малу кількість американських товарів і закликав Уряд в найближчі три-п'ять років подвоїти імпорт. Сенатор вважає, що Японія веде несправедливу політику в торгівлі із ЗСА та іншими країнами.

Д-р Святополк Шумський

ПРАІСТОРІЯ УКРАЇНИ ТА ІНДОЕВРОПЕЙСЬКИЙ МІТ

III

Не меншими від німецьких були і російські фальсифікатори історії, які присвоїли московському князівству, яке постало щойно у XII столітті після татарської неволі, всю нашу русько-українську історію та нашу назву Русь. Це вони вчинили в час нашої духової руїни, в час незгоди та міжусобиць, коли панувала ігнорантність та байдужість до майбутніх віків нашого буття. Сьогодні геноцид на Україні пояснюють марксистсько московські „теоретики" — як „злиття націй" та „історичними" доказами які свідчать, що український народ ніколи не існував, та що „створив" його гетьман Богдан Хмельницький на те лиш, щоб знову „об'єднати" його з великим рускім народом. Під впливом німецьких, а згодом і московських „теоретиків" деякі наші „історики" і собі твердять, що мовляв, автохтонні праруські орійські племена та народи які тисячоліттями жили на території України були знані під назвами скитів, сарматів, оріїв, антів та інших назв включно з русами, не були „споріднені" з нами, і українці сьогодні не можуть себе вважати їх спадкоємцями, лише росіяни або „великороси" є справжніми їх нащадками. Ця зарозумілість росіян є цілком паралельно схожа з німецькими великодержавними мітами про свою „вибраність".

У наслідок догматичного накинення „індоевропейської" теорії як також і „індогерманської", які були створені „авторитетними" західними (німецькими) науковцями, наші історики протягом довгих літ не наважувалися зробити перегляду цієї теорії та вдались до її наукових доказів. Загально, в сучасній добі, особливо серед наших науковців є непопулярним критично ставитись до „встабілізованих" досьогодні теорій, які мають відношення до нашої праісторії, і тому кожна особа, яка наважується перестудіовувати ще раз праісторію нашого народу та очищувати її від чужих безпідставних теорій, повинна бути приготована на великі труднощі та перешкоди від своїх та чужих „догматистів", що очікуватимуть її при розшуках правди. Всілякі „твердження" наших „знавців-істориків" про „походження" Руси-України, про наш древній Київ, який буцім то був споруджений вже навіть не руським князем Києм, але „хозарським міністром" — Києм тисячу років тому, та який був „конгломератом" різних етнічних „елементів", і правили ним не руські князі, але „міжнародні купці" та „ватажки", все це є неузасадненими та невитримуючими поважної наукової критики вигадками, які фабрикуються „в ім'я української історичної науки" лише для приниження нашої гідности та національної гордости.

Отож, беручи під увагу европейських об'єктивнодумаючих науковців, які виразно і недвозначно стверджують історичну правду про країну „індоевропейських народів" і мов, зупинімося на англійському науковцеві, яким є відомий у міжнародних наукових колах Стюарт Піґот. Він пише: „Поміж Карпатами і Кавказом народилися 'індоевропейські' мови. Є найбільше вірогідним, що вони народилися у Понтійсько-Кавказьких степах".

Другий науковець Г. Г. Велс твердить: „Є найбільше правдоподібним, що перші арійці та їх мови вирізнилися собою в областях Дунаю, Дніпра, Дону і Волги головних рік того великого краю". У своєму іншому творі він додає: „Ми згадували, що арійська мова постала у Південній Русі, поміж Дунаєм і Дніпром, у сьогоднішній Україні".

Зі згаданими науковцями погоджуються відомі енциклопедисти, які рівнож стверджують, що: „Арійська мова якою розмовляли перші европейські-арійці 6000-5000 років перед народженням Христа не була мовою примітивною дикунів, але була мовою досконало розвиненою зі складними граматичними формами".

Якщо поважно застановимося над твердженнями світових науковців, які взагалі не зацікавлені у скріпленні престижу Руси-України та її праісторії, то підсумувавши їх, можемо зробити логічний висновок, а саме: нарід, що замешкував Україну в епоху творення так званої чомусь індоевропейської мови, чи краще сказати орійсько-руської прамови, мусів тоді мати велику та кріпку духову та біологічну силу. А це тому, що протягом довгих віків цей нарід колонізував собою великі простори Евроазії, Близького і Далекого Сходу, де поклав основи під могутні імперії (Сумер, Персія, Греція, Рим) та скріпив Західню Европу. Великі походи наших орійсько-кімерійських завойовників в Маляї, Індонезію, сьогоднішній Індокитай, острови Японії та Філіппінські, континенти Америки, Океанію та навіть Нову Ґвінею і Австралію, усюди, де вони втрималися, клали основи нових культур, а де не втрималися під натиском монголо-китайським, семітським, чи місцевим, переважаючих численно аборидженів, залишали перекази про „білих напівбогів", в наслідок чого король Монтезума азтеків в Мехіко здався добровільно п'ятисотній експедиції конкіскадорів Кортеза, будучи твердо переконаним, що це і є оті легендарні „білі боги", про яких побожно та з пошаною оповідали старші в роді та жреці многих поколінь.

Цікавим є і збережені в гавайській мові старо-орійські слова між якими є слово вогонь (орійсько-індійське — „агні") в гавайців мові звучить вогонь „ані". Спитаємо, що має спільного Пра-Україна і далека Полінезія? Не тільки зустрічаємо сліди наших прапредків в Полінезії, але й далеко в затоці Піско в Перу, де високо на скелі руками далеких орійських майстрів викарбовано 290-метровий тризуб, виритий глибоко дві стопи в червоному камені, та який видно з моря. Це лише припущення, одначе хто ж був в сиву давнину зацікавленим святим символом Триглава як не перші европейці, праорії чи трипільці? Вони ж передали цей символ і племенам американських індіян які й досьогодні у деяких племінних ритуальних танцях тримають у руці символ „трійці головних богів" — тризуб.

Японцям залишили славні орії-сумерії славетних „самураїв" — відважних лицарів, які до останнього часу берегли на своїх ритуальних шоломах рівнож знак тризуба, вже призабувши його історію, та тих перших, які принесли цей священний знак на острови Японії.

І як не дивно, але так звані „білі півбоги-півлюди" у спадщину гавайським полінезійцям (з якими, мабуть, перемішалися, перетворивши їх з чорних на майже білих, в контрасті до неперемішаних тоді канібалів островів Фіджі, які залишилися чорношкірими досьогодні) залишили культ віночків на головах та священний закон „гуля" (від праорійського слова „гуляти"), що було ритуальним танком „дівиць-жрекинь", які удостоїлися тієї пошани, мабуть, ще в добу трипільського матеріярхату.

Усе це для многих із нас звучить дещо фантастично і сумнівно, тому що ми звикли до чужих „авторитетних" думок і теорій, і, будучи крайньо-скромні, не могли уявити собі, що експансія народів або племен білої раси мала свій історичний початок із території Пра-Руси України. А також, що ми є прямими нащадками тих славних праоріїв, не втративши зв'язку зі землею, а тим і зберігши мовні елементи, мистецтво (яке має свій початок ще в матріярхальній добі трипілля) та генетичну тяглість.

Довголітня політична і духова залежність від чужих витворили в нас комплекс непевности та недовір'я, особливо до нас самих та наших авторитетів. Одначе це явище і стан — тимчасові, і так як темні хмари не всилі заховати золотих променів сонця, так же само і силам духової темряви неможливо заховати правдиву історію, знівечити Божу Правду.

Отож, процес поширення праорійської мови, який охоплював собою майже увесь простір Евро-Азії, відбувався протягом тисячоліть. Мова передавалася усно. Зміни ці відбувалися поступово та повільно, тому що нарід, який був творцем цієї мови мусів бути на вищому рівні від інших народів. Експансія арійської мови з її матірнього лона — України відбувалася лише завдяки рухам населення або племен, які, вирушивши і зайнявши малозаселені або і незаселені простори чужих країн, осівшись на них наладнували торговельні зв'язки зі сусідами, які переймали від наших „колоністів" їхню мову і культуру. Подібний процес відбувався часто і в новітніх часах, як ось експансія і латинської мови у межах старої римської імперії, а згодом англійської та еспанської.

Якщо ж арійська мова у своїх схожих діялектах була винесена у світ її носіями з території Пра-Русі-України (що вже науково стверджено), то це означає, що і рухи населення відбувалися в напрямку відосереднім. Це свідчить, що колонізація і завойовування інших країн мусіли виходити з території України, а не з інших країн в Україну, як дехто намагається вмовляти. Про експансію орійців з території Пра-України між якими були також і племена індів-сіндів (завойовників Індії), сумерів-кімерів, порусів, хатіїв чи гетидів, пелазгів, гиксосів та інших, яка

(Закінчення на стор. 6)

ПРОТОКОЛ

РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА СОЮЗІВЦІ В ДНЯХ ВІД 4-го ДО 9-го ЧЕРВНЯ 1985 РОКУ

(6)

(Продовження)

Звіт головного касира Уляни М. Дячук

УНКОРПОРАЦІЯ ДОМУ УНСОЮЗУ

ПРИБУТКИ

Чинші	$2,056,076.33	$2,156,945.81	$2,319,302.81
Паркування авт	40,160.00	51,419.00	52,915.50
Комісове	2,921.66	3,530.89	2,986.79
Відсотки від щадничих конт	30,124.35	26,574.51	47,715.75
Разом	**$2,129,282.34**	**$2,238.470.20**	**$2,422,920.85**

ВИДАТКИ

Оперативні:			
Вклад до резерви для капітальних направ	$30,000.00	$30,000.00	30,000.00
Корпораційні податки	44,812.87	—	—
Електрика і газ	285,906.35	268,056.38	295,470.85
Вода	18,024.75	8,299.98	17,008.32
Вивіз сміття	7,946.55	7,620.20	7,764.10
Приряди до чищення і направи	37,460.45	30,838.96	41,306.91
Обслуга вінд	23,656.23	23,643.71	25,553.81
Обслуга машин до охолоджування і огрівання	35,149.82	34,552.69	38,951.23
Чищення будинку	37,100.28	37,142.54	38,992.85
Чищення вікон	2,793.00	2,856.70	5,818.87
Забезпечення	21,341.60	18,362.28	25,848.59
Міські податки 15% від чиншів	252,491.94	265,552.12	304.760.46
	—	—	2,394.00
Разом	**$776,683.84**	**$726,925.56**	**$833,869.99**

Адміністраційні

Платні	$47,935.27	$47,199.78	$112,018.56
Податки від платень	4,118.10	4,004.70	7,152.92
Шпитальне забезпечення для робітників	1,122.71	—	21,661.71
Нічна сторожа	18,089.40	25,214.00	28,488.25
Друки і прибори	1,212.34	1,688.36	562.22
Загальні кошти подорожей і пошти	7,931.26	11,884.15	13,048.05
Книговедення	4,000.00	4,200.00	5,150.00
Міські дозволи	1,631.10	2,106.00	1,050.00
Оголошення	395.00	514.00	—
Дотації	11,813.00	21,169.00	31,784.00
Комісове за винайм	—	—	6,197.40
Разом	**$98,248.18**	**$117,979.99**	**$227,113.11**

Відсотки від позичок:

Відсотки від позичок платних на вимогу	$2,607.10	$2,168.70	2,531.01
Commercial Tr. Co. of N.J.	172,146.94	—	—
Членам УНС за боргові зобов'язання	530,109.80	472,322.44	512,171.58
УНСоюзові за позичку	459,983.33	810,000.00	890.317.00
Разом Відсотки	**$1,164,847.17**	**$1,284,491.14**	**$1,405,019.59**
Разом всі видатки	**$2,059,779.49**	**$2,129,396.69**	**$2,466,002.69**
Зиск перед амортизацією	**$69,502.85**	**$106,170.96**	**($43,081.84)**

Амортизація:

Будинок	$284,296.60	$284,846.60	$284,846.60
Меблі і машини	666.62	666.62	666.62
Разом амортизація	**$284,963.22**	**$285,513.22**	**$285,513.22**
Разом всі видатки	**$2,344,742.41**	**$2,414,909.91**	**2,751,515.91**
Недобір	**$215,460.07**	**$176,439.70**	**328,595.06**

БАЛЯНС 31-ГО ГРУДНЯ 1984

Майно

Готівка (інвестиції)	$427,690.94
Площа	54,647.81
Будинок	11,898,816.13
Устаткування і машини	2,372.97
Разом майно	**$12,383,527.85**

Зобов'язання і недобір

Ґарантія чиншів	$169,923.20
Позичка від УНСоюзу	8,000,000.00
Резерва для капітальних направ	51,001.40
Позички платні на вимогу	33,100.30
Позички від членів УНСоюзу	4,823,349.70
Разом зобов'язання	**$13,077,374.60**
Недобір з попередніх літ на день 1-го січня 1984 р.	365,251.69
Додати недобір за 1984 р.	328,595.06
Разом недобір на день 12/31/84 р.	**$693,846.75**
Разом зобов'язання і недобір	**$12,383,527.85**

СПИСОК ВИПЛАЧЕНИХ ПОЖЕРТВ В ЗСА

Українська Католицька Метрополія — Філядельфія	2,000
Українська Американська Координаційна Рада	2,000
Св. Софія — Товариство Українців Католиків в ЗСА	1,000
Український Вільний Університет — Мюнхен	1,000
Консисторія Української Православної Церкви— Баунд Брук	1,000
Шкільна Рада (на шкільний підручник)	1,000
Наукове Товариство ім. Шевченка — Ню Йорк	1,000
Українська Вільна Академія Наук — Ню Йорк	1,000
Колегія св. Василія — Семінарійний Фонд — Стемфорд, Конн.	1,000
Музей Еміграції при Міннесотському Університеті	1,000
„Тризуб" Українсько-Американський Спортовий Центр	1,000
Осередок Культури — Баунд Брук, Н. Дж.	750
Український Освітньо-Культурний Центр — Філядельфія	750
Капеля Бандуристів — Дітройт	500
Чоловічий хор „Прометей" — Філядельфія	500
Українська Католицька Церква св. Михаїла, Шамокін, Па. (відзначення 100-річчя)	500
Український Музей і Бібліотека, Стемфорд, Конн.	500
Менор Джуніор Коледж, Факс Чейс, Па.	500
Український Музей — Ню Йорк	500
Табір Української Православної Молоді, Еммінгтон, Па.	500
Товариство для Незрячих Людей, Клівленд, Огайо	500
Українська Ліга Проти Зневлавлення	500
Виставка Історії Української Еміграції — Укр. Музей	500
Укр. Амер. Товариство громадян Сеньйорів	300
Український Національний Музей — Чікаго	300
20-ліття Відзначення побудови пам'ятника Т. Шевченкові, Ваш.	300
Укр. Бібліотека ім. Симона Петлюри в Парижі	250
Укр. Золотий Хрест — Табори Молоді	250
Карпатський Дослідний Центр ім. Ю. Ревая	250
Школа Кобзарського Мистецтва — Ню Йорк	250
Історичне Товариство — Кент, Огайо (спеціяльне видання Укр. Історика присв. М. Грушевському)	250
Зарево	200
Укр. Технічно-Господарський Інститут— Мюнхен	200
Школа Укр. Танку „Каштани" — Клівленд, Огайо	200
Радіова програма „Укр. Година" — Янгставн	200
Разом	22,500
Дотації організаціям через знижку, чи гратісовий друк сторінок і оголошень	37,785
Разом	60,285

СПИСОК ВИПЛАЧЕНИХ ПОЖЕРТВ В КАНАДІ

Консисторія Укр. Кат. Церкви в Канаді	500
Світова Федерація Укр. Жіночих Організацій	500
Комітет Українців Канади	300
Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка	300
Консисторія Укр. Православної Церкви	250
Товариство Укр. Музичної Молоді, Ляшін Монт.	250
СУСК	150
Разом	2,250

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

СИРІТСЬКИЙ ФОНД НА ДЕНЬ 31 ГРУДНЯ 1984

Прізвище, ім'я	Відд.	Сума
Гнат Марія	40	$300.00
Мохнач Іван	7	41.67
Рапавий Василь	28	150.00
Савка Іван	23	100.00
Кравець Іван	182	397.26
Гатала Михайло	34	50.00
Ратковський Микола	77	450.00
Левицький Йос.	19	500.00
Брилевський Петро	301	250.00
Микитка Василь	330	300.00
Лазорек Кузьма	153	150.00
Чайка Дмитро	32	300.00
Кушнір Юрій	288	200.00
Міллер Іван	127	433.34
Гамера Анна	112	33.34
Кость Микола	182	50.00
Приходько Максим	170	400.00
Козак Семен	332	485.27
Ґроховальський Ст.	321	681.92
Шлюсар Степан	217	604.82
Тесла Іван	99	441.91
Колодницький Теофіль	81	700.00
Бойко Сень	213	170.40
Душілль Іван	56	230.50
Потопчук Лука	349	111.50
Подоляк Гелена	39	200.00
Семенович Григорій	69	800.00
Венс Василь	364	85.57
Ґуральчук Паланя	326	250.00
Моклюк Іван	324	10.25
Вишняк Михайло	213	500.00
Прокопенко Розалія	112	83.34
Гориняк Григорій	27	300.00
Іж Данько	379	150.00
Замос Марія	119	200.00
Луцків Василь	143	175.00
Цілінський Віктор	81	50.00
Каратних Степан	158	350.00
Факазей Василь	364	250.00
Кріль Степан	218	100.00
Бринецька Марія	363	66.67
Ярошик Олекса	175	66.67
Марків Семко	194	133.34
Міщак Константин	105	500.00
Демкович Олекса	204	300.00
Лиляк Василь	204	150.00
Яжик Йосиф	68	124.75
Букатчук Василь	42	447.00
Онищук Дмитро	160	222.52
Круковський Сергій	58	105.65
Еванкович Софія	*1	30.00
Томан Іван	*7	25.00
Малимін Андрій	98	252.00
Савчак Андрій	104	377.08
Федишин Іван	421	342.09
Яблонський Антін	117	592.16
Сосницький Ст.	21	500.00
Халащук Григорій	150	50.00
Сас Павло	276	158.82
Біловус Василь	58	702.85
Ґлемба Дмитро	277	200.00
Депута Франко	81	163.34
Антошків Микола	396	307.59
Марак Анна	169	252.26
Бульсак Юрій	43	200.00
Ганяк Микола	132	700.00
Косців Іван	217	700.00
Зощак Мих.	213	80.15
Люта Анна	334	43.16
Скробач Василь	316	120.65
Цюник Юлія	321	254.67
Липка Василь	241	229.34
Охотка Дмитро	192	300.00
Альбрихт Конс.	206	200.00
Жорняк Іван	70	200.00
Рура Іван	207	200.00
Муневич Антін	375	250.00
Сміт Ґеня	20	66.67
Вітошинський Василь	220	250.00
Ґавдина Микола	330	150.00
Леховіт Михайло	239	500.00
Коцан Марія	369	700.00
Лусь Іван	220	259.71
Воргач Степан	2	100.21
Йордан Олекса	277	185.12
Мацькович Софія	216	74.86
Заканич Гавриїл	194	200.00
Овада Іван	98	200.00
Ковалюк Луць	243	152.72
Цінюрчин Теодор	196	150.80
Харов Федь	281	133.34
Коник Петро	217	500.00
Плішка Гаврило	87	500.00
Чайка Василь	204	200.00
Гавриляк Микола	8	200.00
Франків Степан	75	68.75
Туркало Іван	300	531.21
Лисюк Григорій	338	300.00
Кобіта Андрій	80	117.11
Ковальчук Теодор	370	125.00
Бороха Дмитро	118	252.54
Міханько Самуїл	221	200.00
Кіндрат Іван	421	250.00
Маліса Степан	69	225.90
Ґерега Микола	136	31.11
Демян Федор	345	500.00
Булоний Петро	364	190.00
Атаманець Василь	64	200.00
Гарматюк Антін	374	137.54
Топій Іван	102	700.00
Левицька Меланія	25	200.00
Соловчук Матвій	206	359.49
Куземчак Марія	29	250.00
Кобель Мих.	379	500.00
Соневицька Стефанія	239	500.00
Лос Микола	397	500.00
Лос Микола	397	1,000.00
Стілецький Володимир	379	1,200.00
Боднарук Микола	367	500.00
Боднарук Катерина	367	500.00
Лесаґанич Петро	308	250.00
Львіський Михайло	96	1,000.00
Шимків Іван	18	500.00
Бадан Катерина	159	200.00
Гнатуш Теодор	122	250.00
Майстрів Ілля	147	599.60
Пилат Конст.	234	700.00
Козар Іван	351	271.63
Шіляк Василь	323	250.00
Фусук Микола	392	550.00
Грабар Яків	369	800.00
Попп Василь	379	1,000.00
Коник Степан	381	66.68
Винарчик Мих.	335	250.00
Ковальчук Петро	379	100.00
Луцьков Семен	287	300.00
Кравець Ігнатій	166	333.34
Плішка Єва	11	38.46
Самуляк Андрій	370	259.12
Булило Мих.	221	750.00
Мош Степан	230	200.00
Бойкевич Марія	217	50.00
Коваль Петро	361	500.00
Рій Михайло	211	400.00
Спанґлер Анна (Ендавмент)	318	500.00
Сенькович Михайло	230	200.00
Савка Гелена	155	500.00
Мороз М. Маріян	281	500.00
Дуда Іван	204	500.00
Рапко Софія	179	166.66
Леськів д-р Йосип О.	472	500.00
Сімоні Емілія	36	100.00
Лучкань Ярослав	12	1,000.00
Громчак Іван	29	1,500.00
Прох Василь Теодор	74	1,000.00
Феркалюк Ілейн	220	75.00
Коцюпка Катерина	229	100.00
Кульчицька Галина	112	200.00
Федор Йосиф	308	692.25
Гнатів Андрій	385	250.00
Мазурик Олександер	170	500.00
Нафус Іван	127	500.00
Марків Микола	194	500.00
Симоско Марія	482	10[illegible]
Куземчак Марія	29	300[illegible]
Ефтемез Сера	56	500.0[illegible]
Кірилчук Василь	114	500.00
Грановський Даґмар	345	250.00
Скібяк Дмитро	133	116.66
Шубяк Микола	234	500.00
Ющишин Ярослав	153	833.34
Сачавскі Михайло	379	250.00
Янчишин Николай	323	66.66
Баран Павлина	270	100.00
Баран Павлина	270	158.89
Тара Микола	277	500.00
Ничка Дамян	455	1,000.00
Ничка Дамян А.	455	1,000.00
Окопний Іван	349	750.00
Процик Марія	171	500.00
Стайн Стенлей	270	1,000.00
Ґипестреп Марія	287	100.00
Ґренда Василина	385	1,000.00
Кульбачний Василь	121	1,000.[illegible]
Кобіто Іван	121	200.[illegible]
Кобіто Іван	121	500.[illegible]
Кобіто Чарлз	121	500.00
Бойко Павля	170	500.00
Сидор Микола	245	500.00
Суховий Степпа	330	2,000.00
Артимович Стефанія	472	500.00
Закорчемний Олександер	156	500.00
Булат Роман Ігор	8	1,000.00
Цігельський Ольга	270	500.00
Кравс Ева	13	1,000.00
Тилавский Томас	386	100.00
Бола Єва	125	500.00
Чайковський Микола	296	50.00
Войтович Михайло	106	1,000.00
Нечесна Катерина	170	1,000.00
Маєвський Олександер	204	1,666.66
Маєвський Олександер	204	1,611.66
Починюк Микола	435	250.00
Меленевич Катерина	217	375.00
Разом		**$78,027.54**

КАНАДА

Кузь Юрій	441	500.00
Довгаль Петро	432	487.39
Демченко Анна	432	250.00
Пелех Анна	473	590.50
Комоніцький Павло	441	200.00
Каліш Іван	464	1,582.58
Микицель Іван К	427	1,000.00
Микицель Лорета Дз	427	1,000.00
Кульчицький Ю	432	500.00
Микулин Степан	458	375.00
Михайлишин Іван	469	500.00
Повзун Степан	460	500.00
Пайташ Іван	461	300.00
Бала Антін	473	300.00
Костецькі Клуп	434	500.00

Разом:	**$8,585.47**
Разом Сирітські і Опікунчі Фонди	**$86,613.01**
Відсотки	**$78,672.41**
На 31 грудня 1984 р. остало в Сирітськім Фонді:	**$165,285.42**

В сирітськім Фонді депозитовані всі гроші з посмертного фонду, що належаться як допомоги для дітей і осіб правно некомпетентних до відібрання тих же, але які і впродовж трьох місяців від дня припадаючої виплати не настановили, занедбали настановити, або не хотіли настановити опікунів до відібрання допомог, до яких вони управнені.

Посмертну запомогу з Сирітського Фонду виплачується спадкоємцеві повнолітньому, котрий докаже метрикою уродження, або іншим документом, свій повний вік. Всі повнолітні спадкоємці повинні полагоджувати свої справи за посередництвом Відділів УНСоюзу.

Для всіх спадкоємців, що мешкають у Злучених Державах і Канаді, організація виплачує 6%, на рік.

Зіркою (*) означені Відділи Згоди Братств.

МАЙНО

ІНВЕСТИЦІЇ

ГОТІВКА УЛЬОКОВАНА В БАНКАХ

Canadian Imperial Bank of Commerce	53,756.00
Commercial Trust Company of N. J.	98,649.00
Ellenville National Bank	(87)
Fidelity Union Trust Company	6,940.00
Irving Trust Company	44,664.00
Kingston Trust Company	2,550.00
Morgan Guaranty Trust Company	8,721.00
Royal Bank of Canada	114,446.00
Trident Savings and Loan Association	10,000.00
Ukrainian Savings and Loan Association	14,391.00
Merrill, Lynch — Canada	7,470.00
TOTAL:	$361,503.00

Гіпотечні позички:

	1982	1983	1984
Сума інвестицій з початком року	$3,120,218.91	$2,782,553.83	$3,033,654.07
Уділено нових	467,000.00	858,500.00	578,500.00
Сплачено позичок	804,665.08	607,399.76	587,055.43
Стан позичок з кінцем року: Разом	**$2,782,553.83**	**$3,033,654.07**	**$3,025,098.64**

Бонди:

Книжкова вартість з початком року	$32,982,389.74	$33,767,710.11	**$35,914,700.68**
Інвестовано в бондах	11,275,139.00	4,169,647.89	**6,164,422.74**
Підвищено вартість бондів	13,066.80	15,178.11	**17,848.63**
Разом	$44,270,595.54	$37,952,536.11	**$42,096,972.05**
Сплачено і продано бондів	$10,495,411.00	$2,029,391.02	**$3,633,717.10**
Обнижено вартість бондів	7,474.43	8,444.41	**7,417.87**
Книжкова вартість з кінцем року: Разом	**$33,767,710.11**	**$35,914,700.68**	**$38,455,837.08**

Друкарські машини:

Інвестовано в машинах	$202,724.77	$192,588.53	$187,725.81
Закуплено машин на суму	—	5,017.59	5,628.21
Разом	$202,724.77	$197,606.12	$193,354.02
Обнижено вартість друкарських машин	10,136.24	9,880.31	9,667.70
Книжкова вартість з кінцем року	**$192,588.53**	**$187,725.81**	**$183,686.32**

Електронічні машини:

Інвестовано в електронічних машинах	$27,690.27	$25,750.14	$24,179.02
Закуплено машин на суму	921.00	1,105.20	184.20
Разом	$28,611.27	$26,855.34	$24,363.22
Обнижено вартість електронічних машин	2,861.13	2,676.32	2,436.32
Книжкова вартість з кінцем року	**$25,750.14**	**$24,179.02**	**$21,926.90**

Позички для УНКорп. Дому УНСоюзу:

Інвестовано в цій позичці	$8,000,000.00	$8,400,000.00	$8,000,000.00
Збільшено позичку на суму	400,000.00	—	—
Разом	$8,400,000.00	$8,400,000.00	$8,000,000.00
Зменшено позичку	—	400,000.00	—
Сума позички з кінцем року	**$8,400,000.00**	**$8,000,000.00**	**$8,000,000.00**

АВТОРСЬКЕ ПРАВО:

Книжкова вартість з початком року	$2,400.00	$1,200.00	—
Зменшено вартість	1,200.00	1,200.00	—
Книжкова вартість з кінцем року	**$1,200.00**	—	

Уділи:

Книжкова вартість з початком року	$585,718.82	$607,364.84	**$560,539.34**
Інвестовано в уділах	21,646.02	23,174.50	**23,897.35**
Сплачено уділів	—	70,000.00	—
Книжкова вартість з кінцем року	**$607,364.84**	**$560,539.34**	**$584,436.69**

Позички на підклад грамот:

Сума позичок з початком року	$732,967.18	$789,884.61	**$829,770.65**
Видано нових позичок	134,143.35	102,500.44	**77,140.00**
Додано відсотки	29,527.18	33,207.79	**34,511.30**
Повернені з грошових зворотів	—	—	1,733.56
Разом	$896,637.71	$125,592.84	**$943,155.51**
Сплачено позичок	$100,522.02	$74,618.29	**$106,946.41**
Перенесено до грошових зворотів	6,231.08	1,203.90	**38,974.25**
Сума позичок з кінцем року	**$789,884.61**	**$829,770.65**	**$797,234.85**

Реальності:

Книжкова вартість з початком року	$625,601.18	$635,897.98	$646,882.73
Піднесено реальність в Кергонксоні, Н.Й.	26,601.37	27,571.49	76,123.50
Разом	$625,203.05	$663,469.47	$723,006.23
Обнижено вартість реальности в Кергонксоні	$16,305.07	$16,586.74	$18,075.15
Книжкова вартість з кінцем року	**$635,897.98**	**$646,882.73**	$704,931.08

ЗМІНИ У СТАНІ ЧИННІМ ЗА 1984 Р.

	Сальдо на день 1-го січня 1984	Сальдо на день 31-го грудня 1984	Збільшено	Зменшено
Готівка	$552,943	$361,503	—	$191,440
Бонди і уділи	36,475,240	39,040,273	2,565,033	—
Гіпотечні позички	3,033,654	3,025,098	—	8,556
Членські позички	829,770	797,234	—	32,536
Реальности	646,882	704,931	58,049	—
Друк і електронічні машини	211,904	205,612	—	6,292
Позички для УНК Дому УНС	8,000,000	8,000,000	—	—
	$49,750,395	**$52,134,655**	**$2,623,082**	**$238,824**

ЗМІНИ У СТАНІ ДОВЖНІМ ЗА 1984 Р.

	Сальдо на день 1-го січня 1984	Сальдо на день 31-го грудня 1983	Збільшено	Зменшено
Фонди:				
Забезпеченеві	$48,915,163	$51,374,833	$2,459,670	—
Братські	194,477	197,271	2,794	—
Сирітський	298,214	315,408	17,194	—
Захисту	245,774	148,233	—	97,541
Наглої Потреби	96,765	98,908	2,143	—
Разом	**$49,750,395**	**$52,134,655**	**$2,481,801**	**$97,541**

Майно УНСоюзу на день 31-го грудня 1984	$52,134,655
Майно УНСоюзу на день 1-го січня 1984	49,750,395
Приріст майна за 1984 р	2,384,260

Звіт головного організатора Степана Гавриша

В звітовому році союзові громади Америки й Канади відзначили з найбільшою пошаною й пієтизмом світлий ювілей 90-річчя найстаршої української братської установи у вільному світі, а саме Українського Народного Союзу. У зв'язку із цим світлим ювілеєм, Екзекутивний Комітет схвалив організаційний плян, завданням якого було придбати 4.000 нових членів в Америці й Канаді, забезпечених на 10.000,000 долярів. Плян був реальний, тим більше, що по традиції у ювілейних роках завсіди були кращі організаційні успіхи, як під час звичайних років. На жаль, дійсність показала що інше, і замість придбати 4.000 членів, придбано лише 2.190, забезпечених на 9.654,500 долярів. Говорячи про суму забезпечення, то вона була рекордовою. Це перший раз в історії Союзу забепечено під час одного року нових членів на так поважну суму. Але коли брати під увагу придбане число нових членів, то нема де вправди діти, що ми були далекі від виконання схваленої квоти і тим самим знову були втрати в членах. Замість зрости бодай на кілька сот нових членів, Союз в ювілейному році втратив в загальному 1.018 членів.

Говорячи про втрати, то хоча за згадані втрати не почуваюсь винним, але бувши відвічальним за Організаційній відділ, уважаю за доцільне дати деякі вияснення. Почавши від січня — першого місяця ювілейного року, Окружні Комітети й Відділи були „бомбардовані" різними листами — обіжниками. Квоту 4.000 членів розподілено на Округи та поодинокі Відділи. Проголошено різні акції з грошевими бонусами, проголошено акцію „Один член кожного місяця від Відділу" з правом здобуття одної з 15 нагород на суму 2.500 долярів. Ведено під час року „Точкову акцію", акцію придбання 5 членів місячно з бонусом 50.00 долярів. Відбуто в 25-ох Округах річні наради весною, а відтак у 24-ох Округах Організаційні наради в осінніх місяцях. Під час згаданих нарад члени Головного Уряду у своїх доповідях переконливо говорили про організаційну ділянку. Здавалося, що доповіді були стимулом до організаційної праці. Також у звітовому році відбулися секретарські курси, під час яких союзовці мали нагоду не лише запізнатися краще із „союзовим товаром", але також почути, як продати цей „товар". Слід згадати, що 1-го травня головний предсідник д-р Іван Флис вислав листа до голів усіх Відділів Америки й Канади з проханням, щоби у 90-річному ювілею „Батька Союзу" придбали по 9 нових членів і тим вшанували пам'ять піонерів. Який був відгук на цей заклик? Як на сміх, на 430 Відділів, а тим самим 430 їх голів, було дослівно п'ять, що відгукнулися на заклик головного предсідника і придбали дев'ять і більше членів, вшанувуючи тим пам'ять піонерів.

Як уже згадано, ми мали плян придбати 4.000 членів і це число було поділено відсотково на всі 430 Відділи. Деяким приділено придбати два — три члени, а більшим десять чи п'ятнадцять членів на протязі дванадцятьох місяців року. Що показала дійсніть? На 430 Відділів „аж" 131 Відділ не придбав ні одного члена, а були між ними і такі, що нараховують 300-400 членів. Вважаю, що коментарі зайві. Чим це пояснити, щоби в ювілейному році за 12 місяців часу, не придбано бодай одного символічного члена?

На вступі звіту згадую про це, що 90-літний ювілей Союзу відзначено з пошаною, відбуто у багатьох Округах бенкети чи інші імпрези, під час яких роздано десятки почесних плякет за довголітню працю секретарів. За традицією, під час таких бенкетів — імпрез були „жнива" на аплікації нових членів. На жаль, так не було цим разом.

Не маю на увазі нікому докоряти, але коли б тих понад 130 відділових секретарів, які під час року не придбали ні одного члена, були таки дали бодай по три члени, то замість праидбати 2.190 членів, ми могли мати упонад 3.000 членів і тимсамим не було б втрати понад 1.000 членів.

Для кращої інформації про проведену працю та різні акції під час звітового 1984 року подаю 23 таблиці, до яких додаю короткі пояснення.

Таблиця ч. 1

інформує про число придбаних нових членів в поодиноких місяцях ювілейного року й їхні суми забезпечення. Також та таблиця інформує скільки членів придбали і на яку суму їх забезпечили Відділи Канади.

Таблиця ч. 2

говорить про організаційну та віддану працю союзового жіноцтва, тобто про тих жінок — відділових урядовців, які в звітовому році придбали про 10 і більше нових членів і тим самим відновили членство в престиживих союзових клюбах. Згідно з даними цієї табелі, в ювілейному році було 24 активних союзянок, які збагатили УНС оюз на 410 нових членів. Тут слід згадати і це, що таблиця ч. 2 інформує виключно про тих жінок, які придбали 10 й більше членів, але в звітовому році було кілька десяток жінок з придбанням менше чим 10 членів. Наша подяка всім жінкам — союзнякам за розбудову нашої братської установи.

Таблиця ч. 3

представляє союзовій громаді „щасливу тринадцятку" членів „Клюбу Заслужених Союзовців", себто тих, які в звітовому році придбали по 25 і більше нових членів. Тут слід згадати, що до тієї тринадцятки зараховано також нашого „сотника", головного радного Василя Пастушка. Разом тих 13 будівничих союзу збагатили установу на 510 нових членів. Усім щире спасибі

Таблиця ч. 4

представляє союзовій громаді 71 члена „Клюбу Будівничих УНСоюзу", тобто тих відданих союзовців, які в звітовому році придбали від 10 до 24 нових членів. Слід згадати, що до того Клюбу увішли деякі члени Головного Уряду а саме головні радні Роман Татарський, Володимир Квас, Андрій Джула, Олена Олек-Скат, Анна Гарас і Текля Мороз. Також до того Клюбу „пристали" заступниця головного предсідника Ґльорія Пашен та голова Контрольної Комісії мгр. Іван Геврик. Довголітня попередня заступниця головного предсідника Марія Душник, (роки 1966-1982) а тепер почесний член Головного Уряду також придбала свою традиційну десятку нових членів, щоби задержати членство в Клюбі. Разом згадані союзовці придбали в ювілейному році 803 нові члени. **Наша щира подяка усім.**

21

Відбувся 18-ий Крайовий З'їзд ТУСМ

Товариство Української Студіюючої Молоді імени Миколи Міхновського (ЗСА) відбуло свій 18-ий Крайовий з'їзд в Клівленді, Огайо, 23-го та 24-го листопада 1985 року. У З'їзді взяли участь понад 30 делеґатів-студентів з Америки та речники українських організацій Америки та Канади.

Делеґати на 18-му Крайовому з'їзді вибрали нову Крайову Управу ТУСМ у складі: голова — Славко Галатин, заступник голови й організаційний референт — Микола Грицков'ян, секретар — Тарас Гнатишин, референт фінансів — Михайло Галатин, референт преси — Ліда Микитин, референт зовнішних зв'язків — Люба Петращюк, референт видань і редактор журналу „Нові Напрями" — Павло Макар, референт ідеологічно-академічних справ — Осип Блютарський, голова товариського суду Роман Попадюк, голова Контрольної комісії — Петро Шміґель.

Резолюції З'їзду закликають новообрану Крайову Управу застановитися над працею в ділянках зовнішних зв'язків, преси та видань і підвищити ідеологічний та академічний рівень товариства. Впродовж цієї каденції, управа плянує посилити підтримку ТУСМ-у в боротьбі українського народу проти русифікації та комунізму, в боротьбі за людські та національні права, в боротьбі за українську самостійну державу. ТУСМ також плянує відзначити героїчну смерть сучасних українських борців — Василя Стуса, Олекси Тихого, Валерія Марченка, Богдана Терелі, Юрія Литвина. Конкретні пляни включають проведення Пленуму, який матиме за ціль проаналізувати ідеологічні питання, порушувати практичні справи та виробляти провідничі таланти. Управа вирішила продовжувати публікацію літературного журналу, який має стати джерелом організаційної, громадської та національної інформації для членів ТУСМ-у.

Славко Галатин, обраний голова Крайової Управи ТУСМ-у, дуже задоволений результатами цьогорічного З'їзду. Він ствердив що „цей з'їзд ще раз виявив що ТУСМ є динамічною організацією, яка вміє знаходити свіжі підходи, яка може мінятися і пристосовуватись до нових ідей в нових і модерних часах, їх використовувати, але ще триматись і підкреслювати основні наші цілі; наш вклад в українську визвольну боротьбу, освідомлювати українських студентів в українських справах, в пошані до демократичних підходів та в дусі дружности і братерства.

ТУСМ має чотири осередки діяльности та біля 250 членів-студентів в Америці. Адреса Крайової Управи ТУСМ — 136 Second Ave, New York, N.Y. 10003.

Карпатський Союз очолює нова Управа

У суботу, 30-го листопада 1985 року, відбулися в Ню Йорку загальні збори Карпатського Союзу.

Після привітання членів голова КС інж. Ю. Костюк згадав членів організації, які за останні роки відійшли у вічність та попросив присутніх встати і хвилиною мовчанки вшанувати їх пам'ять. Опісля голова закликав присутніх вибрати президію зборів, до якої ввійшли: д-р В. Шандор, голова, інж. М. Шпонтак, заступник голови, і Іван Пуйо, секретар.

Далі слідував загальний звіт голови, в якому він вказав на успіхи Карпатського Союзу. На протязі тих років влаштовано кілька свят в річницю проголошення незалежности Карпатської України, зустріч закарпатців в 1983 році на „Верховині" в Ґлен Спей; зустріч колишніх політичних в'язнів мадярських тюрем; поминкові імпрези для вшанування пам'яті президента о. д-ра А. Волошина в 40-ву річницю мученичої смерти в московській тюрмі; зустріч членів Головної Управи з колишнім головою Сойму Карпатської України, проф. А. Штефаном, і літературний вечір, влаштований спільно з Літературно-Мистецьким Клюбом в Ню Йорку в честь знаного закарпатського поета отця Севастіяна Сабола, ЧСВВ, відомого під псевдонімом Зореслава.

З невиконаних плянів голова згадав брак тіснішого контакту Головної Управи з філіями Карпатського Союзу. За останній рік видано два числа „Сторінки Карпатського Союзу" в щоденникові „Свобода".

Подробиці про діяльність Карпатського Союзу доповнили в своїх звітах поодинокі референти. Наталка Канюґа звітувала про секретарську діяльність. Культурно-освітня референтка Маруся Химинець звітувала про свята та імпрези, влаштовані під її керівництвом. Крім інших імпрез, найбільше праці доклала М. Химинець у влаштування святочних академій з нагоди 40-ої річниці мученичої смерти президента Карпатської України д-ра А. Волошина. Такі Академії відбулися: 7 липня 1985 року в Керґонксоні, за допомогою тепер вже покійного пароха крилошанина о. д-ра Богдана Волошина; на початку жовтня в Народному Домі в Ірвінґтоні, Н.Дж., і в кінці жовтня 1985 р. в Бетлегемі, Па. Це останнє свято було організоване під протекторатом відділу УККА в Лігай Веллі.

Головна Радна УНС Анна Гарас доклала великих зусиль, щоб це свято випало успішно як морально, так і фінансово.

22-го листопада м. р. влаштовано спільно з Літературно-Мистецьким Клюбом в Ню Йорку Літературний вечір з нагоди 50-ої річниці поетичної діяльности о. Севастіяна Сабола ЧСВВ. Вечір випав дуже успішно. Треба зазначити, що в праці культурно-освітньої референтки допомагали й інші члени Головної Управи.

Зі звіту касира Івана Пуйо довідалися загальні збори, що деякі члени занедбали вплачування до каси своїх членських вкладок. Але завдяки прибутку з імпрез стан каси є задовільний.

Слідував звіт референта Суспільної опіки д-ра Вікентія Шандора. Розділена допомога потребуючим і немічним членам К.С. походить з добровільних датків членів Карпатського Союзу. Кількість людей, яким допомагалося і сума допомоги зробили приємне враження на присутніх. В праці суспільного референта велику працю вклав Юрко Паш.

По закінченні звітування і дискусії над звітами Анна Гарас і д-р Юліян Химинець, члени контрольної комісії, запропонували уділення абсолюторії уступаючій Головній Управі, що Збори одноголосно прийняли.

Відтак приступлено до вибору нової Головної Управи, до якої ввійшли такі члени: голова — д-р Ю. Химинець, заступники голови — І. Кардашинець і М. Шпонтак, секретар — Н. Канюґа, скарбник — І. Пуйо, культурно-освітня — М. Химинець, організаційний — І. Кардашинець, суспільна опіка — д-р В. Шандор і Ю. Паш; вільний член — Ю. Грицюк; Контрольна комісія — інж. Ю. Костюк, А. Гарас і інж. Ф. Савчур.

Запропоновані члени Головної Управи і Контрольної комісії були вибрані одноголосно. Вибраний голова д-р Ю. Химинець накреслив найближчі завдання Головної Управи, а зокрема — потребу видавати сторінку Карпатського Союзу в „Свободі" на чвертьрічній базі та про обновлення зв'язків з філіями Карпатського Союзу. Інші справи, яких з браку часу не було змоги обговорити, будуть предложені на першому засіданні Головної Управи, яке заплановане на початок січня 1986 року.

Імре Кардашинець

Рухома виставка вишивок

М. Стахів

На запрошення 21-го відділу СУА в Бруклині в неділю, 8-го грудня ц.р., в українській католицькій школі Св. Духа в Брулкині, Мирослава Стахів дослідниця української вишивки виступила з власною колекцією вишивок, ілюструючи її прозірками й поясненнями.

Вже перше враження було імпозантне. Чверть просторої залі, заставленої експонатами, професійно і ефективно розкладеними на підготованих табелях, привабили увагу ще досі незацікавленої публіки. Глядачі — жінки і чоловіки — підступали ближче, щоб приглянутися, і тоді перше зовнішнє враження перемінювалося в скупчення й зосередження, а далі у подив. Перед очима стояв безперечний документ нашої старовинної спадщини — вишивана, мережана поезія.

Коли наші люди не вміли писати, відомості про них схоронилися у пісні, переказі, звичаях і вишивці. Жінки голкою і ниточкою вирізьблювали красу на полотні. З хистом, пестливою рукою вдалося Мирославі Стахів відтворити мистецький чар й потребу мистецького духу народу, ніжно прикрасити життя в тяжких примітивних обставинах скромними засобами в багатий спосіб. Розглядаючи платочок за платочком вишиваного рядна в захопленні подивляємо різнорідність мотивів, складні способи вишивання, добір кольорів. У її 200 експонатах не знаходимо двох подібних одна до одної речей, а яке їх багатство можна собі уявити з того, що те, що нам показано, є тільки скромною частиною її колекції.

М. Стахів до своєї праці підходить науково. Її колекція є вислідом довгих літ мозольних досліджень, любови до своєї праці, впертости й послідовности. Не проста це річ відтворити технічно припавші порохами віків, призабуті старовинні стіби, білі мережі, дорогі із золотом гапти, віднайти автентичні кольори, тепер полинялі. Відроджену вишивку можна вживати знову в чистій стилевій формі. Для прикладу виставлено вишивану сукеночку до хресту, підризник, жіночі блюзки.

Щоб ще більше підяскравити документ нашої тотожности, Мирослава Стахів сягнула у глибину історії, репрезентуючи матеріяли, зв'язані із 1000-літтям Хрищення Руси-України: репродукції мистецьких картин сучасних малярів, зображуючі момент хрищення, випозичені в музеї стародруки, книжки, памфлети й публікації.

Ідея влаштовування одноразових „рухомих" виставок численних експонатів є чи не найбільш догідною формою навчання і поширювання відомостей про українську культуру не тільки поміж українцями, але головно поміж чужинцями. Цього роду виставка так, як і музика, є кожному зрозуміла і без мови. Ті, що і не мріяли б відвідати музей, можуть його побачти без труду, він приходить до них, наче б „гора до Магомета". Мирослава Стахів із своїми виставками виступає в коледжах, на міжнародних жіночих конвенціях у музеях і українських осередках. Її мрією є досягти зацікавлення молоді й залишити їй спадщину. М. Стахів є така справна в скорому влаштуванні своїх виставок, що наче б то виростають вони з-під землі в одній хвилині. Пару годин — й виставка готова. Та не так то просто. Багато праці приготування й ідеальної зорганізованости потрібно, щоб те діло пройшло гладко. У всьому морально й фізично допомагає їй чоловік д-р Денис Стахів. Обоє вони розуміють доцільність своєї праці, тому віддаются їй щиро і з великою посвятою.

Цю прекрасну програму Мирослава Стахів дарувала громадянству Бруклину безкорисно, збагачуючи їх ум і душі — було чим захопитися і чого навчитися. Людям такого маштабу належить від громадянства за труд і великодушність незмірна вдячність та глибоке признання. Дякуємо!

Гроші, які приніс виступ Мирослави Стахів 21-ий Відділ СУА повністю — 250 дол., подарував на Фонд Українського Музею.

21-ий Відділ вдячний й о. Юрієві Бінковському, деканові й пароxові церкви Св. Духа в Бруклині, який пригортає під своє крило громадські організації і розуміє їх вартість.

М. Л-Р

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Дорогого і Незабутнього Мужа, Батька і Дідуся

бл. п.

МИХАЙЛА ВЕРБОВОГО

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в СУБОТУ, 25-го СІЧНЯ 1986 р., о год. 8:30 ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку.

в НЕДІЛЮ, 26-го СІЧНЯ 1986 р. після Служби Божої 10:30 рано в українській католицькій церкві Благовіщення Преч. Діви Марії у Фреш Медовс, Н. Й.

Просимо Рідних, Приятелів і Знайомих про молитви за вічний спокій Покійного.

У безмежній скорботі:

дружина — МАРУСЯ
син — МИХАЙЛО мол.
донька — ГАЛИНА з родиною
донька — ІРИНА з родиною

У глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що дня 28-го грудня 1985 року упокоївся в Бозі, на 82-му році життя

бл. п.

Д-р МИКОЛА ГНАТЧУК

Голова спортового Т-ва „Сокіл" і співпрацівник клініки Філії Народної Лічниці в Коломиї, фундатор Енциклопедії Українознавства, меценат ФКУ, довголітній приятель і жертводавець на молодечі і студентські організації та член Українського Лікарського Товариства.

ПОХОРОН відбувся дня 31-го грудня 1985 р. з церкви св. Йосафата у Воррен, Миш. на кладовище „Воскресіння у Мт. Клеменс, Миш.

Всім тим, що в якийнебудь спосіб причинилися до звеличання пам'яті Покійного — щире спасибі.

Горем прибиті:

дружина — ІРЕНА
сини — ТАРАС і ВСЕВОЛОД з родинами
кузин — ЛЮБОМИР ЯКІВЧИК з родиною, Торонто
дружина двоюрідного брата АННА ЯКІВЧИК з родиною, Торонто
шваґер — ЯРОСЛАВ ЗУБАЛЬ з родиною, Філядельфія, Па.

Несподіванка в честь д-ра М. Лози

З пошаною і любов'ю за його невтомну працю для добра гуцулів Товариство Олекси Довбуша в Баффало влаштувало вечір в честь д-ра Михайла Лози.

В суботу, 30 листопада 1985 р., з'їхались гуцули і негуцули Америки і Канади до Культурного Центру „Дніпро". Хоч на дворі була холодна і дощова погода, ґазди і ґаздині з приємністю здоровили одні других у теплій гарно прибраній залі. Розпочалися цікаві розмови. Пригадували назви сіл, річок, доріг, стежок і людей. Гуло як у вулику.

Михайло Мохнач привітав гостей від Товариства О. Довбуша та попросив господаря вечора устіріцького ґазду Михайла Бельмеґу до ведення програми.

Господар привітав гостей за почесним столом і привітав всіх присутніх. Він коротко розповів про гуцульське Товариство О. Довбуша, яке вже існує 30 років і попросив д-ра М. Лозу до слова.

Свою доповідь розпочав д-р М. Лоза християнським привітом „Слава Ісусу Христу", а гуцули на чолі з д-ром М. Небелюком відповіли „Слава на віки Богу Святому". З захопленням вислухали присутні цікаву доповідь про життя Гната Хоткевича. Хоч він народився у Харкові, та щиро полюбив Гуцульщину і написав кілька книжок на ту тему. Також заснував гуцульський театр ім. Гната Хоткевича. Гуцули були добрі актори. Необізнані зі сценою мусіли грати ролю самих себе. **Виходило їм це надзвичайно добре, бо були гуцулами і жили своїми звичаями, маючи специфічні типові рухи і кольоритну мову. Зворушуюче грали п'єсу „Олекса Довбуш", і смерть Олекси Довбуша самі відчували, бо це було болючою подією для всіх гуцулів. Тугою покривались гори й полонини, коли вмираючий Олекса говорив до своїх побратимів-опришків: „Візьміть мене на топори і занесіть в Чорну Гору".**

На закінчення доповіді господар подякував д-рові М. Лозі за доповідь. Потім господиня Оля Бельмаґа пере'в'язала його вишитим рушником із колачем. Акація Бельмеґа в гарному гуцульському строї привітала достойного ювілята і передала йому грамоту, підписану Управою баффалівського гуцульського Товариства О. Довбуша. Після цього Уляні Лозі подарували гарну китицю троянд. А. Стахів вручила картину „Хрищення України" в різьбленій рамі роботи С. Трутяка від гуцулів з Торонто. В. Петришин відчитала привіти від УСОГ і філядельфійського Товариства „Черемош". Присутні заспівали „Многая Літа" панству Лозам, а на пропозицію д-ра М. Лози відспівано многоліття всім Михайлам. Д-р М. Лоза зворушено подякував присутнім за милу несподіванку, згадавши при цьому своє перебування на Гуцульщині, де запізнав свою дружину.

Галя Трутяк

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів, Знайомих та Українську Громаду, що тлінні останки покійного

бл. п.

інж. БОГДАНА ГАЛУЩИНСЬКОГО

перенесено на вічний спочинок з цвинтаря св. Михаїла з Балтимор, Мд. до Українського Національного Пам'ятника-Мавзолею в Вашінґтоні, Д.К.

Молебень, запечатання крипти відправив о. Йосиф Денищук дня 16-го грудня 1985 р.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

дружина — ІРЕНА ГАЛУЩИНСЬКА-ПІК
син — інж. ЮРІЙ ГАЛУЩИНСЬКИЙ з родиною
донька — мґр АРЕТА ГАЛУЩИНСЬКА-НАДОЗІРНА з родиною
Ближча і дальша родина.

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів, Знайомих та Українську Громаду, що 9-го грудня 1985 р. відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий Муж, Тато і Дідо

бл. п.

ВАСИЛЬ ПАВЛУШКОВИЧ

ПАНАХИДА відбулася 12-го грудня 1985 р., о год. 7.30 веч.

ПОХОРОН в п'ятницю, 13-го грудня 1985 р., о год. 10-ій рано в церкві Пресвятої Родини, а відтак на вічний спочинок до Українського Національного Цвинтаря ЗСА, 4111 Pensylvania Ave., Washington, D. C.

Горем прибиті:

дружина — МАРІЯ
сини — МИХАЙЛО з родиною
ЯРОСЛАВ з родиною
СТЕФАН з родиною
ВАСИЛЬ з родиною
дочка — ЛЮБА з родиною

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

У смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 13-го січня 1986 р. упокоївся в Бозі у Меморіял шпиталі у Моріставн, Н. Дж. наш Дорогий Чоловік, Тато, Дідо і Брат

бл. п.

АНТОНІН КОСТЕЦЬКИЙ

кол. президент школи цитології в Ню Джерзі

ПАНАХИДА у четвер, 16-го січня 1986 р., 7-9 год. вечором у похоронному заведенні Conroy 21 E. 2nd St. у Бавнд Бруку, Н. Дж. (356-0991).

ПОХОРОН у п'ятницю, 17-го січня 1986 р., о год. 9:30 рано до церкви-пам'ятника св. Андрія у Бавнд Бруку і після Служби Божої буде похований на цвинтарі св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибита — РОДИНА

У глибокому смутку повідомляємо всю нашу Родину, Приятелів і Знайомих, що 14-го грудня 1985 р. в Орляндо, Фльорида відійшов у Вічність на 55 році життя наш Дорогий і Одинокий Син, Батько двох дітей і чотирьох внуків

бл. п. ВОЛОДИМИР ІВАН ЮЗЬВЯК, (мол.)

ПОХОРОН відбувся 19-го грудня 1985 р. з Vincent Funeral Home, Canton, Conn. і церкви св. Михаїла у Гартфорді.

Похований на цвинтарі Glastonbury

Горем прибиті:

ВОЛОДИМИР — батько
МАРІЯ — мати
і діти та внуки

Ділимося болючою вісткою з Родиною, Приятелями та Знайомими, що в понеділок, 30-го грудня 1985 р. відійшла від нас у Вічність, наша Найдорожча Дружина, Мама, Бабуня і Сестра

бл. п.

АННА САВОРСЬКА з дому ЯЦУХ

ПОХОРОН відбувся в суботу, 4-го січня 1986 р. в українській католицькій церкві в Колчестер, Конн.

Горем прибиті:

чоловік — СТЕПАН
дочка — ГАЛИНА МАРКІВ з родиною
дочка — ДАРІЯ КОМПАНІЄЦЬ з родиною
брат — д-р МИХАЙЛО ЯЦУХ з родиною
сестра — ТЕКЛЯ ПОТІЦЬКА з дітьми і внуками в Україні
сестра — МАРІЙКА ГРИНЧИШИН з родиною в Україні
та ближча і дальша Родина в Україні.

В Австралії...

(Закінчення зі стор. 1)

та приймано нові. На самому вечері дійшло до суми 28,000 дол. Владика Прашко, катедральні священики та православний отець Борис Стасишин взяли участь у цій зустрічі. Мельборнська українська громада найбільш об'єднано і соборно включилася в акцію підтримки ЕУ. Д-р В. Маркусь був гостем у єпископській резиденції, а д-р А. Фіголь мав приємність бути у найближчої родини, інж. Ореста і Дарії Маркових. Обидва гості відбули ще різні візити, зокрема громадських і господарських установ, редакції, університету тощо. В. Маркусь мав окремі виступи в університеті Монаша, осередку НТШ та в Товаристві Градуатів.

Черговий виступ гостей відбувся в Аделяїді, Південна Австралія, де також проведено успішну зустріч з громадою 8-го грудня. Вечором керував Северин Григорців, а чимало вкладу в його переведення вніс інж. Роман Олесницький. Зібрано на цьому вечорі 25,000 дол.

В найдальше на захід висунених осередках, Перті і Нортгамі, побував тільки А. Фіголь, де зустрічі організували д-р Софія Матіяш, мґр Володимир Мандичевський та мґр Ярослав Микитюк. Разом тут зібрано суму 1,400 дол.

В цілому австралійська громада прихильно відгукнулася, бо зібрано 92,000 дол., а організатори обіцяли перейти суму 100,000 дол. Якщо врахувати, що тут кількість українців не перевищує 35,000 тобто менше, як у великому Торонто, а приблизно стільки, як у Філядельфії чи Чикаго з околицями, то ця невелика організована українська громада зайняла перше місце своїми пожертвами в українській діяспорі. Д-р Фіголь уповноважив головних організаторів адмініструвати зібрану суму, яка є власністю Фундації.

Д-р А. Фіголь, і д-р В. Маркусь виступали ще на інших форумах: А. Фіголь на різних пластових зустрічах і сходинах, а д-р В. Маркусь на церковно-релігійних (Сідней, Мельборн, Ардір і Аделяїда). В. Маркусь дав також три інтерв'ю для українських радіопрограм, відвідав центри українських студій в Австралії та ознайомився з культурними й громадськими установами, бібліотеками, епархіяльним музеєм тощо.

У Ню Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

ріян Шобар, Мелася Рамірез, Михася Рамірез, Андрійко і Данилко Добрянські і Мілян Банкович. Колядниками були: Ляриса Шобар, С. Федюк, Мотря Мітрінг, Микола Банкович, Івась Забняк, Маруся Разцішевська. Подивугідного труду завдала собі виховниця-референтка 83-го Відділу СУА, Дарія Ґенза, режисер тієї дитячої п'єси, де переплітались монологи з діялогами, танками й веселими епізодами. Гарним оформленням сцени зайнявся Тарас [illegible]рняк, Славко Косів своїм дискретним музичним супроводом створював приємний настрій. Костюми [illegible] ладила Наталка Дума.

Приявні гучними оплесками нагороджували малих і молодих „артистів" і „артисток" та „балетниць". Оплески були щирі, бо виведення цілої вистави було першорядним.

Приявних було у просторій авдиторії 340 осіб — такої численної участи на Просфорі в Ню Йорку ще не було.

ТРЕБА ЧИТАТИ...

У передовій „31-ша Конвенція УНСоюзу" („Свобода", ч. 9, 15-го січня, треба читати: „Як уже проголошено це у „Свободі" (ч. 1, з 2-го січня 1986 р.) Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу рішив скликати на тиждень від 26-го травня цього року у Дітройті 31-шу з черги звичайну Конвенцію..." Як теж має бути: „І тому кожна Конвенція УНСоюзу від першої, що відбулася в Шамокіні, Па., 30-го травня 1894 року, це наче сесія парляменту українців Америки". — Ред.

Праісторія...

(Закінчення зі стор. 2)

огортала собою країни від близького до Далекого Сходу, через Европу, Азію, Індію, Персію та країни західньої півкулі, простяглася шовковою ниткою оця генетично-мовна та культурна спорідненість, яку спостережливе око історичних дослідників віднаходить з кожним роком. Усюди є підтвердження західніх науковців, одначе їх потрібно віднайти нам серед многих наукових творів, головними темами яких не були досліди праісторії України чи історії нашого народу.

Про нашу праісторію найширше стверджують такі славні науковці, як ми вже згадували, Стюарт Пігот у своїй праці „The Dawn of Civilisation" Герберт Г. Веллс в „The outline of History" А. Л. Бешем в „The Wander that was India" та енциклопедіях: „The new International Encyclopedia", „Encyclopedia Americana". Підтверджуючи нашу автохтонну українську тяглість від найдавніших часів Трипільської доби, та незаперечний факт що Україна — Колиска народів Европи, зупинімось на твердженнях об'єктивно-думаючого російського науковця (не-українця) Ростовцева, професора університетів у Москві та в Оксфорді, а згодом в Єйльському університеті в ЗСА. Після своїх дослідних праць „трипільської культури", що була в Україні біля вісім тисяч років тому, він зробив такі висновки: „Трипільська культура зі своїми матеріяльними та моральними прикметами цілком заслуговує на назву — української культури, у всій своїй схожості і близькості".

Оскар Менгин, професор палеонтології Віденського університету ствердив, що: „Трипільська культура — це українська культура par exellence". Австралійський професор Ґордон Чайлд, який є в сучасну пору одним з найбільших авторитетів в ділянці праісторії, називає людей трипільської культури — „Ukrainian villagers" (українські селяни). Подібно висловилися також і українські науковці: Щербаківський, Пастернак, Хвойка, Грушевський та інші.

Якщо на думку науковців в Україні, в давнину існувала висока культура та народилася прамова европейських народів, то який же нарід міг створити цю культуру? Цілком певно, що цим народом не був китайський, жидівський, арабський чи дравідо-індуський (якого назви ще не було в цю добу), якого територію було згодом підкорено нашими індами (сіндами) з-над Озівського моря, так же ж як і назву Іран (від слова — Арії) було принесено завойовниками — оріями (прарусами чи парсами).

Наші висновки: Україна — це колиска народів Европи, їх культури та мов. Це є країна орійської прамови, батьківщина праорійців та праорійсько першої мови, а не мітичних, ніколи неіснуючих „індоевропейців", створених чужими фальсифікаторами нашої праісторії.

Орійська прамова і її творці праруси українці вже існували 6000-2000 років. В цьому же періоді в Україні жили так звані „трипільці" зі своїм розвиненим мистецтвом, теологією, правознавством та виробленими формами правління. За своїми характеристичними прикметами — це „Par exellence".

Якщо отже, припускати теорію про існування „індоевропейців", то ними були наші прапредки: трипільці-праруси чи сумеро-арійці, основоположники культури та законодавці, яких ми прямі автохтонні нащадки.

В шосту...

(Закінчення зі стор. 2)

ських високопоставлених чинників є цієї думки, що поступка Вашінґтону совєтам в Афганістані в цю пору — було б помилковим потягненням.

Краща зброя

Як пишуть знавці, малу зброю і амуніцію, повстанці постійно одержують. Ця зброя є в більшості китайського походження, але оплачувана вона Америкою. В останніх місяцях надходять вістки, що повстанці щораз більше зістрілюють совєтські гелікоптери і транспортові літаки. А це означає, що вони стали одержувати кращу протилетунську зброю. Повстанці твердять, що вони тепер вистрілюють більше далекосяглих ракет, якими досягають совєто-москалів у місцях іхніх постоїв і містах-кріпостях.

Як подає Інститус Стратегічних Студій в Ісламабаді, — Пакістан, що кожного року приблизно по 2,500 совєтських вояків (на жаль, між ними є більшість не-москалів), і стільки само афганістанських урядових вояків, гинуть в боях з повстанцями.

У Вашінґтоні припускають, що з того часу, як повстанці стали одержувати кращу зброю, то втрати совєтських військ будуть збільшуватися. Військові знавці твердять, що тільки збільшений мілітарний і політичний тиск на Москву приведе її до застанови про вихід з Афганістану.

Прихильники збільшення військової допомоги повстанцям мають на це досить переконливі арґументи. Вони твердять, що тоді Москва буде змушена післати більше війська до Афганістану, що спричинить більші бої, а це в свою чергу приведе більше жертв в рядах совєтських військ. Це знову викличе більшу антипатію до Совєтського Союзу.

Одначе дехто із західніх знавців твердить, на нашу думку цілком вірно, — що неможливо, щоб Совєтський Союз добровільно вивів свої війська з Афганістану. Вони є тієї думки, що добровільний вихід Московії з Афганістану, та залишення афґаністанських комуністів напризволяще — це був би приклад її слабости в очах Східньої Европи, а зокрема, в очах мусулманських совєтських республік в Азії.

Довга боротьба

Але такі розмови ведуться поза кордонами Афганістану, а не серед рядів повстанців. Афганістанські повстанці говорять, що перемогу можна здобути не переговорами, а тільки зброєю. Вони психологічно є приготовані на довгу і завзяту боротьбу. Вони свято вірять, що з допомогою, чи без допомоги, остаточна перемога буде їхня.

Абдул Гак, головний командир повстанців в околицях Кабулю, окреслив цю ситуацію так:

„Араби визнають цю саму релігію, що й ми, але вони мають клопоти в Ізраїлі, та провадять війну між собою в Ірані і в Іраку.

„Західні країни далеко від нас, та вони мають інші мови, інші культури і інші системи урядів. Отже, насправді, нікого немає по нашій стороні. Та це для нас не страшне. Якщо нам хтось поможе, ми кажемо добре і приймемо допомогу. Як хтось не помагає, то ми не розпачаємо. Ми будемо робити те, що повинні робити".

Один молодий повстанець сказав в окремому інтерв'ю, що відбулося у яскині, на схід від Кабулю, таке:

„Навіть якщо залишиться тільки один повстанець, то він буде боротися проти москалів".

„Ми, — заявив він, — будемо продовжувати боротьбу".

Кінець.

Доля Енциклопедії після смерти В. Кубійовича

В інформаційному звідомленні про вшанування в Ню Йорку пам'яті проф. Володимира Кубійовича („Свобода" ч. 3 з 4-го січня ц.р.) трапилися деякі неточності, які могли викликати непорозуміння. Насправді повинно бути:

На закінчення сходин в 4-ий день після смерти проф В. Кубійовича в домівці НТШ в Ню Йорку голова НТША д-р Ярослав Падох поінформував приявних про стан справ після смерти проф. В. Кубійовича, який був головою НТШ в Европі та ініціятором і головним редактором Енциклопедії Українознавства в Сарселі у Франції.

За статутом, обов'язки голови НТШ в Европі перебирає до Загальних зборів перший заступник голови, проф. Володимир Янів, ректор УВУ в Мюнхені. Він очолюватиме всю діяльність НТШ в Европі. Керування осередком в Сарселі переходить на заступника голови НТШ професора Сорбонського університету Аркадія Жуковського. Відповідальними за закінчення гаслової Енциклопедії Українознавства, тобто її 10-го тому, є члени Редакційного Комітету; проф. Аркадій Жуковський; професор Лойола університету Василь Маркусь і Софія Янів. Редакційно - персональні справи англомовної Енциклопедії Українознавства будуть устійнені по змозі якнайскорше на спільному засіданні НТШ в Европі та Канадського Інституту Українознавчих Студій.

На таку процедуру погодилися приявні на похороні проф. Кубійовича представники Наукового Товариства ім. Шевченка в Европі, Головної Ради НТШ, Патронату НТШ — Сарсель і Торонто, Фундація Енциклопедії України, — що ствердили у спільній декларації з 9-го листопада 1985 року.

Іван Кедрин

Зустріч з професіоналістками — Мартою і Мірою Левицькими

Мабуть, через свою вроджену скромність наші професіоналки не оприлюднювали своєчасно своїх успіхів після закінчення університетських студій, немов вичікуючи, поки не привикнуть до свого звання, не збільшать своїх осягів, або не стрінуться з небуденними подіями у їхньому особистому житті.

Так і сталося, бо від 1983 року Марта та Міра Левицькі, майже тотожні двійнячки, додали до своїх дівочих та професійних імен прізвища своїх мужів. Перша — доктор дентист Марта Левицька-Ковалічек, а друга Міра Левицька-Бакун маґістр фармацевтики.

Згадаєм коротко важливіші події з їхнього шкільного життя.

Володимир і Марія Левицькі, батьки наших професіоналок, вписали своїх двійнячок до дитячого садочка в українській католицькій школі ім. Івана Хрестителя в Нюарку, Ню Джерзі. Там же Марта й Міра закінчили вісім кляс початкового навчання. Згодом дівчата поступили в середню школу в Мейплвуді, Н. Дж., де за дуже добрі поступи в навчанні діставали щороку приватні стипендії. В ті ж самі роки збагачувалися знання теперішніх професіоналісток у школі українознавства, в Пласті та в музичній школі.

Переломним роком у житті сестер-двійнячок був 1976 рік. Минулися спільні плянування в науці та розвазі. І, переборовши цей критичний час, дівчата помандрували різними стежками назустріч здобуттю звання.

Марта стала студенткою Ратґерського університету в Нюарку, Н. Дж., і вибравши ділянку хемії опанувала предмети чотирирічного засягу за три шкільні роки і одержала ступінь бакалавра з хемії з відзначенням сумма кум лявде. Наступні роки від 1979 до 1983 — були роками дентистичних студій Марти в нюджерзькому університеті медицини та дентистики в Нюарку. В 1983 році вона закінчила дентистичні науки п'ятою з усіх сто випускників й одержала ступінь доктора дентистики. Під час навчання була постійно на листі декана, одержала відзначення з хірургії рота та була прийнята до почесного дентистичного товариства Omicron Kappa Epsilon, а також була стипендисткою Українського Народного Союзу.

Молода лікарка-дентистка відбула однорічну практику як резидент в Медичному Центрі в Іст Орандж. Сьогодні д-р Марта Левицька-Ковалічек очолює відділ загальної дентистики в Дентистичному Центрі в Гакенсак, Н. Дж. Чоловік її Михайло, маґістер хемії працює як хемік-аналітик в Гебкон в Монтвейлі, Н. Дж. Супружжя поселилося в Ґлен Рак, Н. Дж.

Міра Левицька почала високошкільні студії у Ратґерському університеті в Нюарку, де протягом двох літ вивчала предмети пов'язані з фармацевтикою. Наступні три роки набувала професійне знання в Фармацевтичному коледжі при Ратґерському університеті в Пискатевей, Н. Дж. Потрібно було багато труду, пильности та завзяття, щоб не втратити стейтової стипендії протягом студій, щоб бути на листі декана та заслужити почесне відзначення Rho Chi Pharmaceutical. У 1981 році Міра здобула звання бакалавра точних наук.

Міра Левицька-Бакун, реєстрована фармацевтка, закінчує тепер маґістерку з професійної ділянки і працює старшою асистенткою в науковому фармацевтичному відділі в компанії Ворнер-Лемберт в Морріс Плейнс, Н. Дж. Чоловік Міри Юрій, маючи ступінь маґістра в морській інженерії, працює в відділі морської інженерії в Ексон компанії. Молоде супружжя живе у Виппані, Н.Дж.

Обидві молоді професіоналістки, як також і їхні батьки та брат зі своїми синами є членами 371-го Відділу УНСоюзу.

Союзовець

ВІДБУЛИСЬ РІЧНІ ЗБОРИ Б-ВА СВ. МИКОЛАЯ—5-го ВІДДІЛУ УНС

Асторія, Н. Й. (В. Л-ць).— В суботу, 21-го грудня 1985 року тут у церковному приміщенні відбулися Річні загальні збори Братства св. Миколая—5-го Відділу Українського Народного Союзу, у яких взяло участь понад 40 активних членів Відділу, головний організатор УНС Степан Гавриш і координатор братської діяльности пра УНСоюзі Маріянна Сакалош. Приявних репрезентантів Головного Уряду, яких присутнім представив голова Відділу і голова президії зборів ред. Володимир Левенець, щиро вітали члени з вдячности, що про них не забули і з цікавости почути, як то кажуть, з першої руки, інформації про працю Головного Уряду УНС. Функцію секретаря президії сповняла цього разу Лідія Курочка. Секретар Відділу Микола Хоманчук окремо привітав присутніх на зборах Реґіну Карбон, внучку колишнього довголітнього секретаря покійного вже Івана Сидора, зацікавлену організаційною ділянкою, голову 455 Відділу Василя Наума і двох членів 69-го Відділу, який добровільно злучився з 5-им Відділом після затяжної хвороби секретаря.

Присутні вшанували вставанням з місць і хвилиною мовчанки пам'ять померлого у каденції члена Б-ва і Відділу бл. п. Михайла Мандибура і вислухали протокол з минулорічних зборів, фахово списаного Наталією Хоманчук.

За працю Відділу і Братства звітували: голова В. Левенець, заступник Іван Цюпа, секретар М. Хоманчук, касир Маріянна Климишин, відвідувач хворих Стефанія Рудик і голова Контрольної Комісії Осип Галатин. Відділ нараховує тепер 409 членів, 322 дорослих і 87 дітей; завдяки секретареві організаційна ділянка добре наладнана, хоч є труднощі в організуванні членства з огляду на зменшення числа українців взагалі і існуючих непорозумінь з приводу громадського розбиття. Братство і Відділ є, однак, добре репрезентовані у громаді, а всі члени управи—це активні особи не тільки в УНС, але й інших суспільно громадських товариствах. До Головного Уряду було переслано членських вкладок на суму 19,335 долярів і це є барометром руху членства.

Деякі члени взяли участь в обговоренні звітів, а після дискусії, уділення абсолюторії уступаючій управі і ухвали символічної винагороди управі з каси Б-ва, переобрано управу листою з додатком другого заступника голови, що ним став Макола Дворян, колишній голова 69-го Відділу. Отже, до управи входять тепер: ред. В. Левенець, голова, І. Цюпа і М. Дворян, заступники голови, М. Хоманчук, секретар, Н. Хоманчук, заступниця секретаря, М. Климишин, касир, С. Рудик, заступник касира, С. Рудик і Василь Бортник, відвідувачі хворих; Контрольна комісія: О. Галатин, голова, Степан Ковалівський і Анна Лемп, члени.

Виступаючи з привітаннями і з'ясуванням деяких, головно організаційних проблем, С. Гавриш наголосив, в першу чергу, значення для української спільноти самого існування й функціональности такої могутньої під кожним оглядом установи, якою без сумніву є УНСоюз, а потім подякував секретареві та іншим членам за співпрацю на протязі років, привітав членів управи і заявив, що УНС пережив чимало ударів, труднощів і перешкод на шляху свого понад 90-річного існування, але він витримав усі удари і встоявся. Навпаки, він ріс і розвивався, досягнувши сьогодні біля 100 мільйонів власного майна, разом з українською Будівлею і є сьогодні одною з найбільш стійких під кожним оглядом українських установ в діяспорі. Про це повинні пам'ятати українці в розсіянні і старатися вдержати та розбудовувати цю установу за всяку ціну.

В подробицях він згадав про підвищені дивіденди членам, стипендії для студентів та інші допомоги українським установам, організаціям і товариствам, чого не роблять інші, в тому випадку сутоамериканські забезпеченеві організації. „Дійсність є тяжкою особливо після розбиття громади і це сумне явище. Громаду треба об'єднати, бо в противному випадку нас розкладатимуть різні відосередні, ворожі до українства сили.

Присутня на зборах М. Сакалош, координатор братської діяльности при УНСоюзі, інформувала присутніх союзовців про характер її праці і про значення братської активности у Відділах, потрібної не тільки для активізації членства, але також для доказу перед федеральним і стейтовими урядами. Вона закликала управу Відділу до співпраці, а також просила допомогти виконати організаційну передконвенційну квоту у придбанні нових членів, бо членство в братських організаціях становить основу і забезпечує життєздатність для УНС.

З коротким привітом виступила також С. Рудик від Відділу ОЖ ОЧСУ, члени якого, принаймні багато з них, є рівночасно членами УНС.

У різному полагоджено справу уділення допомоги для: Українського Інформаційного Центру у Вашінґтоні—100 долярів від Братства і 50 долярів від п-і Мандибур; інших 50 долярів п-і Мандибур призначила для українських інвалідів, а присутні доповнили листу своїми щедрими датками.

Збори формально закрив, побажавши усім веселих свят Різдва Христового і Нового Року, голова ред. В. Левенець і попросив присутніх на перекуску, що її приготовили пані з Братства і Відділу.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ
17-го СІЧНЯ 1986 Р.

Джерзі Сиrі, Н. Дж. — 287-ий Відділ УНСоюзу Т-во „Сини України" в Джерзі Сиrі, відбуде свої річні збори о год. 6-ій вечора в приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу. На порядку нарад звіти урядовців за минулий рік, вибір урядовців на 1986 рік та вибір делеґатів і заступників на 31-шу Конвенцію УНСоюзу.

М. Мілянич — предсідник
Д. Ясінська — секретар